

PROGNOZA

ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
gminy Ryglice dla wsi Uniszowa**

Spis treści

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	5
2. Charakterystyka obszaru objętego opracowaniem	11
3. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem	12
3.1. Ukształtowanie powierzchni terenu	12
3.2. Budowa geologiczna	14
3.3. Warunki hydrogeologiczne	14
3.4. Wody powierzchniowe	15
3.5. Warunki glebowe	18
3.6. Warunki klimatyczne	19
3.7. Warunki florystyczno-faunistyczne	20
3.8. Walory krajobrazowe	35
3.9. Obiekty i obszary chronione w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody	36
4. Informacje o projekcie planu	41
4.1. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami	41
4.2. Prezentacja projektu planu	41
4.3. Zapisy planu ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko	42
4.4. Zapisy planu w odniesieniu do obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	44
5. Identyfikacja wpływu ustaleń planu na środowisko	47
5.1. Przewidywane oddziaływania na środowisko	47
5.2. Ocena istotności przewidywanych oddziaływań	49
5.3. Przewidywane skutki realizacji ustaleń projektu planu dla poszczególnych komponentów środowiska abiotycznego	51
6. Przewidywane skutki realizacji ustaleń projektu planu dla poszczególnych komponentów środowiska abiotycznego	54
6.1. Przekształcenia powierzchni ziemi i gleb	54
6.2. Zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych	55
6.3. Zanieczyszczenie powietrza	55
6.4. Klimat akustyczny	56
6.5. Promieniowanie niejonizujące	56
6.6. Wpływ na klimat lokalny	57
6.7. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii	57
6.8. Ryzyko wystąpienia zagrożeń naturalnych	57

6.9.	Wpływ na różnorodność biologiczną, świat roślinny i zwierzęcy oraz obszary chronione, w tym Natura 2000 Ostoja w Paśmie Brzanki LH120047	58
6.10.	Ocena zmian w krajobrazie	68
6.11.	Wpływ na zabytki	68
6.12.	Dobra materialne	68
6.13.	Wpływ na zdrowie ludzi	68
7.	Ocena skuteczności ochrony różnorodności biologicznej	69
8.	Ocena skutków realizacji ustaleń planu dla form ochrony przyrody i krajobrazu	69
8.1.	Przeobrażenia przestrzennej struktury przyrodniczej	69
8.2.	Ocena oddziaływań na cenne siedliska przyrodnicze	69
8.3.	Ocena wpływu na rośliny	69
8.4.	Ocena wpływu na zwierzęta	70
8.5.	Ocena wpływu na bioróżnorodność	70
9.	Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja w Paśmie Brzanki LH120047	70
10.	Ocena rozwiązań projektu planu	71
10.1.	Ocena zgodności projektowanego zagospodarowania terenu z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym	71
10.2.	Ocena ustaleń projektu planu w kontekście celów ochrony środowiska określonych w dokumentach nadrzędnych	71
10.3.	Ocena przewidywanych oddziaływań na ludzi	75
10.4.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	75
11.	Propozycje rozwiązań alternatywnych oraz mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	75
12.	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu 76	
13.	Dokumenty uwzględnione przy sporządzaniu prognozy	77

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsze opracowanie jest oceną oddziaływania na środowisko sporządzoną do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryglice dla wsi Uniszowa.

Dokument prognozy dostarcza niezbędnych informacji ułatwiających konstruktywny przebieg publicznej dyskusji nad projektem planu oraz powinien być pomocny przy podjęciu przez Radę Miejską ostatecznej decyzji o jego uchwaleniu. Ponadto, prognoza stanowi jeden z dokumentów, na którym mogą oprzeć swoje stanowisko organy opiniujące (uzgadniające) przedłożony im dokument planistyczny.

Podstawowym źródłem informacji są dane zebrane podczas wizji terenowej przeprowadzonej w styczniu 2020 roku przez autorów prognozy. Podczas prac terenowych prowadzono i dokonano oceny walorów krajobrazu i powiązań krajobrazowych. Zwracano uwagę na źródła i skutki oddziaływań antropogenicznych (np. hałas, degradacja środowiska, przekształcenia rzeźby, konflikty funkcjonalne). W prognozie wykorzystano opracowanie ekofizjograficzne gminy Ryglice oraz prognozę oddziaływania na środowisko, sporządzoną na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ryglice oraz z innych źródeł pisanych, które wymieniono w wykazie literatury.

W dalszej części prognozy zostały przeanalizowane możliwe skutki środowiskowe, jakie potencjalnie może powodować realizacja ustaleń planu, w rozbiciu na poszczególne komponenty środowiska w fazie realizacji i funkcjonowania planowanych przedsięwzięć. Następnie przeprowadzono analizę zgodności ustaleń projektu planu z celami ekologicznymi wyrażonymi w dokumentach nadrzędnych, a także w kontekście zasad zrównoważonego rozwoju ustalonych na bazie obowiązujących przepisów.

Podstawowym sposobem wizualizacji informacji jest rysunek prognozy sporządzony na rysunku projektu zmiany planu zagospodarowania przestrzennego, na którym przedstawiono wyniki prognozowanych skutków przedsięwzięć, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu. Wyniki prognozy skonstruowano bazując na porównaniu ocen jakości środowiska w obrębie przestrzeni objętej opracowaniem dla stanu aktualnego oraz prognozowanego.

Prognoza nie stanowi prawa miejscowego. Ustalenia i wnioski prognozy nie mają skutków prawnych.

Diagnoza stanu środowiska na obszarze opracowania

Projekt zmiany planu miejscowego będący przedmiotem postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, w trakcie którego wykonano niniejszą prognozę dotyczy całego obszaru wsi Uniszowa, graniczącej od wschodu z miastem Ryglice, od zachodu z Bistuszową, od północy z Zalasową oraz od południa z gminą Tuchów. Obszar opracowania zajmuje powierzchnię około 5km².

Teren opracowania to obszar cenny pod względem przyrodniczym, z wieloma formami ochrony przyrody i ze zróżnicowanym zagospodarowaniem. Większość powierzchni zajmują uprawy polowe oraz lasy, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa usługowa oraz produkcyjna rozmieszczone są wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych.

Krótką informacja o projekcie planu

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego został zainicjowany w celu dostosowania funkcjonującego już na tym terenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz wskazania - zgodnie z obowiązującym Studium - nowych terenów mieszkaniowych i usługowych.

W założeniu Projekt planu ma doprowadzić do uregulowania zasad zagospodarowania przestrzeni według obowiązującego stanu prawnego.

Obszar opracowania jest objęty prawem miejscowym – miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Ryglice dla wsi Uniszowa, uchwalonego przez Radę Miejską w Ryglicach uchwałą nr XXXVII/186/06 z dnia 26 kwietnia 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Mał. z 2006 r. poz.).

Podstawowe ustalenia z obowiązującego planu, w szczególności w zakresie opisu przeznaczeń podstawowych, dopuszczeń oraz wskaźników urbanistycznych zostały w projekcie planu utrzymane, ze względu na przyjętą formułę opracowania poprzez zmianę ustaleń.

Ocena potencjalnych skutków realizacji ustaleń planu dla środowiska

Projekt zmiany planu miejscowego w odniesieniu do stanu istniejącego, utrzymuje istniejące tereny zurbanizowane, powiększa je w oparciu o istniejący układ komunikacyjny wchodząc na tereny upraw polowych w celu uzyskania prawidłowych powiązań komunikacyjnych oraz struktury urbanistycznej. Projekt zachowuje obszary dolin związanych z ciekami powierzchniowymi, utrzymuje istniejące tereny zadrzewień i lasów oraz nie przerywa szlaków migracji zwierząt.

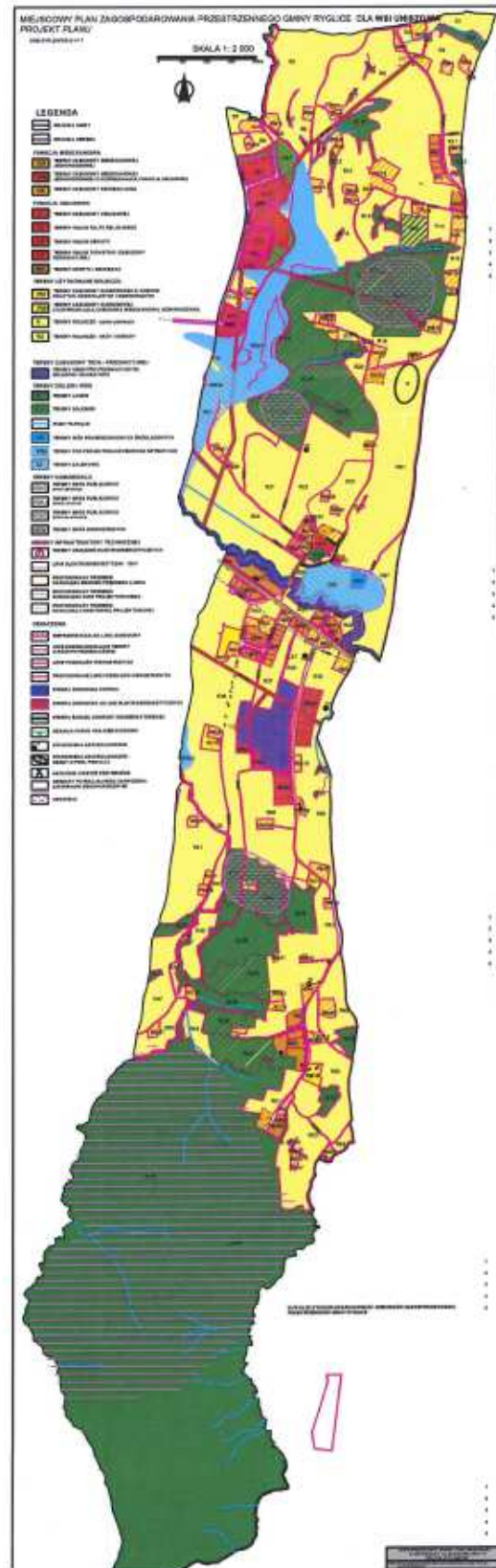
Mając na uwadze skumulowane skutki wynikające z realizacji ustaleń planu , należy stwierdzić, iż ustalenia planu mają na celu zminimalizowanie oddziaływania na lokalną florę i faunę. Z analiz przeprowadzonych w prognozie wynika, że realizacja ustaleń przedmiotowego dokumentu przy uwzględnieniu kumulacji możliwych niekorzystnych oddziaływań nie będzie znacząco oddziaływać na cele i przedmiot ochrony.

Synteza ustaleń prognozy oddziaływania na środowisko

Realizacja ustaleń projektu planu nie niesie istotnego ryzyka pogorszenia stanu środowiska w rejonie opracowania. Projekt przedmiotowego dokumentu:

- jest zgodny z podstawowymi zasadami i normami zrównoważonego rozwoju, a także wskazaniami zawartymi w opracowaniu ekofizjograficznym;
- minimalizuje wpływ wzmożonej antropopresji, na stosunki wodne występujące na terenie objętym opracowaniem i obszarze przewidywanego oddziaływania inwestycji;
- nie zawiera ustaleń mogących mieć negatywny wpływ na formy ochrony przyrody;
- cele, dla których podjęto prace planistyczne zostaną osiągnięte z zachowaniem ciągłości systemów przyrodniczych;
- nie zawiera ustaleń, których realizacja może powodować trwałe i nieodwracalne zagrożenia dla środowiska oraz oddziaływać niekorzystnie długofalowo na zdrowie ludzi;
- nie zawiera ustaleń, których realizacja mogłaby pogorszyć długofalowo komfort życia lokalnej społeczności.

Rys.2 Rysunek obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (pomniejszenie bezskalowe):



Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryglice dla wsi Uniszowa

Informacje wstępne

Podstawą formalną do realizacji opracowania jest zlecenie Urzędu Miejskiego w Ryglicach. Prognozę sporządził zespół firmy P.A. NOVA S.A.

Artykuł 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz.U.2020 poz. 283 z późniejszymi zmianami), zwanej dalej „ustawą o ocenach oddziaływania na środowisko”, wprowadza obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko. Jest ona jednym z elementów postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentów strategicznych, do których zaliczane są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Wymagania, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dla projektów dokumentów strategicznych, w tym miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zawiera art. 51 ust. 2 powołanej wyżej ustawy. Stopień szczegółowości prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Krakowie oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Tarnowie. Oba uzgodnienia wymagają, aby informacje zawarte w prognozie były zgodne z art. 51 przywołanej wyżej ustawy o ocenach oddziaływania na środowisko.

Wymagania wynikające z artykułu 51 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ocenach oddziaływania na środowisko zostały uwzględnione w niniejszej prognozie, w stopniu, na jaki pozwala stan współczesnej wiedzy oraz zawartość, szczegółowość i etap przyjęcia przedmiotowego dokumentu planistycznego. W przypadku wątpliwości, przy ocenie zagrożenia kierowano się zasadą przezorności przyjmując najbardziej niekorzystny z możliwych scenariusz wydarzeń.

Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Punktem wyjścia do prognozowania przyszłych potencjalnych zmian jest znajomość aktualnych warunków środowiskowych na terenie opracowania, ich rozpoznanie w większości obejmuje cały obszar gminy Ryglice a dopiero od części 5 następuje określenie wpływu poszczególnych ustaleń planu na warunki przyrodnicze w obszarze opracowania. Przyjęte założenie ma za zadanie jak najlepiej zobrazować istniejące komponenty środowiska występujące na terenie gminy, nierzadko wykraczające poza obszar opracowania a pozostające pod wpływem ustaleń projektu planu.

W prognozie wykorzystano także opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Ryglice oraz inne źródła, które wymieniono w wykazie literatury. Należą do nich między innymi wyniki monitoringu poszczególnych komponentów środowiska publikowane w komunikatach i raportach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, prognozy i raporty dla innych, wcześniej przyjętych dokumentów powiązanych z projektem planu, program ochrony środowiska oraz waloryzacja przyrodnicza gminy.

Zakres prac terenowych był dostosowany do stopnia skomplikowania struktury środowiska przyrodniczego oraz szczegółowości danych archiwalnych. Kryterium zasadniczym wyboru metody kartowania terenu był utylitaryzm, czyli użyteczność uzyskanych danych z punktu widzenia ustalonych celów prognozy. Zwracano uwagę na źródła i skutki oddziaływań antropogenicznych (np. hałas, degradacja środowiska, przekształcenia rzeźby, konflikty funkcjonalne) oraz zmiany w środowisku przyrodniczym.

Opis sposobów i metod pozyskiwania danych przedstawiono szczegółowo w rozdziałach poświęconych poszczególnym eko-komponentom, natomiast do identyfikacji, analizy i oceny prawdopodobnych oddziaływań na środowisko planowanych funkcji terenu zastosowano metody optymalne dla stopnia szczegółowości prognozy. Do oszacowania skutków środowiskowych wynikających z realizacji projektu planu korzystano między innymi z ustaleń planu, takich jak powierzchnia terenów wskazanych pod zabudowę, charakter, wysokość i wskaźniki zabudowy, wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, oraz ustaleń dotyczących rozwiązań infrastrukturalnych, które konfrontowano z wrażliwością terenów na poszczególne rodzaje presji antropogenicznych (np. emisja pyłów do powietrza, emisja hałasu, wprowadzanie wód opadowych lub roztopowych do wód lub do ziemi, wykorzystywanie zasobów środowiska, zanieczyszczenie gleby lub ziemi, niekorzystne przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu czy ryzyko wystąpienia poważnych awarii). W szczególności, przy opracowaniu prognozy zastosowano następujące metody: indukcyjno-opisową na podstawie danych archiwalnych, analogii środowiskowych, diagnozy stanu środowiska na podstawie kartowania terenowego i analiz kartograficznych.

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy przyjęto podstawowe założenie, że zapisy ustaleń projektu planu przygotowane zostały tak, by w możliwie maksymalnym stopniu ograniczyć negatywne oddziaływanie przyszłych aktywności na stan środowiska naturalnego i zdrowie mieszkańców.

Szczegółowe lokalizacje nowych inwestycji muszą być ustalane z uwzględnieniem przepisów szczególnych, dotyczących m.in. ochrony środowiska, co stanowi dodatkowe zabezpieczenie przed potencjalną degradacją środowiska.

W celu otrzymania stosunkowo wysokiej przejrzystości prognozy oddziaływania ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze dokonano klasyfikacji poszczególnych terenów pod kątem potencjalnych zagrożeń stanu środowiska, mogących wystąpić w wyniku realizacji planu. Określono również przewidywany zasięg oddziaływania, jego rodzaj oraz trwałość i odwracalność. Przy zastosowaniu powyższej metodologii określono typy obszarów, które zostały wskazane na załączniku graficznym wraz z opisaniem potencjalnego oddziaływania i skutków realizacji ustaleń.

2. Charakterystyka obszaru objętego opracowaniem

Teren objęty opracowaniem obejmuje cały obszar wsi Uniszowa, graniczącej od wschodu z miastem Ryglice, od zachodu z Bistuszową, od północy z Zalasową oraz od południa z gminą Tuchów. Obszar opracowania zajmuje powierzchnię około 5km². Większość powierzchni zajmują tereny rolne oraz lasy, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa usługowa oraz produkcyjna rozmieszczone są wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych.

Rys 3. Zdjęcie satelitarne obszaru objętego projektem planu miejscowego:



3. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem

Stan środowiska obszaru gminy Ryglice poddano analizie w oparciu o rozpoznanie terenowe oraz o zapisy opracowania ekofizjograficznego dla terenu gminy Ryglice, prognozy oddziaływania na środowisko sporządzonej do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ryglice oraz prognoz oddziaływania na środowisko sporządzonych do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

3.1. Ukształtowanie powierzchni terenu

Mezoregion Pogórze Ciężkowickie rozciąga się na południe od Tarnowa, położony jest między Kotliną Sandomierską i Beskidem Niskim. Powierzchnia całej jednostki wynosi ok. 1 600 km². Oś mezoregionu stanowi dorzecze Białej Dunajcowej. Najniżej położone tereny znajdują się w okolicach Tarnowa (ok. 200 m n.p.m.), najwyższe wzniesienia przekraczają 500 m n.p.m., dochodząc na Buczu do 596 m n.p.m. Mniej więcej pośrodku Pogórza Ciężkowickiego równoleżnikowo przebiega Pasma Brzanki. Ma ono postać zalesionego grzbietu o długości ponad 25 km, którego kulminacjami są Brzanka (538 m) w części zachodniej i Liwocz (561 m) w części południowo-wschodniej. Pasma to można zaliczyć do typu krajobrazowego gór niskich. Pogórze Ciężkowickie jest też najdalej wysuniętą na północ częścią Karpat. Zachodni fragment Pasma Brzanki przebiega w południowej części gminy Ryglice.

Pogórski charakter najbardziej odznacza się w centralnej części gminy, gdzie występują charakterystyczne szerokie grzbiety wzniesień o często spłaszczonych wierzchołkach, oddzielonych płaskodennymi dolinami. W północnej części terenu gminy znajdują się wzniesienia Świniogóry (353,6 m n.p.m.) i Góry Kokocz (434 m n.p.m.), a na południu przebiega pasmo Brzanki (538 m n.p.m.).

Na terenie gminy wydziela się jednostki niższego rzędu, tj. mikroregiony. Zaliczają się do nich: Wzniesienia Świniogóry i Góry Kokocz, Garby Meszniańsko-Ryglickie i Pasma Brzanki.

- Wzniesienia Świniogóry i Góry Kokocz, położone w północnej części gminy, na obszarze sołectw Zalasowa i Wola Lubecka. Wzniesienia te są zbudowane ze sfałdowanych osadów kredowych i trzeciorzędowych, pokrytych miejscami glinami lessopodobnymi. Występują na nich odłoneżone piaskowce warstw łgockich. W najniższych położeniach pojawiają się łupki kredowe i oligoceńskie. Omawiany obszar poprzecinany jest gęstą siecią dolin potoków (Wątok, Wolanka, Dulcza czy Zalasówka) na szereg podrzędnych garbów i rozrogów. Typowy rozróg zlokalizowany jest w Zalasowej i stanowi on węzeł wodny, z którego promieniście rozchodzą się ciekły wodne zlewni Białej (jak Wątok, Zalasówka, bezimienne potoki spływające w kierunku zachodnim) oraz Wisłoki (potok Dulcza). Na terenie tego mikroregionu stoki wzniesień są jednostajnie nachylone, spadki mieszczą się w granicach 8-15% oraz 15-25%. Natomiast w zaznaczających się na wychodniach piaskowców zastromieniach spadki przekraczają 25%. Przecinające stoki doliny mają charakter wciósów, parowów i niecek wypełnionych deluwiami i są modelowane przez złaziska i osuwiska. Występujące tu osuwiska mają charakter głównie zwietrzelinowy lub skalno-zwietrzelinowy. Są to osuwiska frontalne, rynnowe i występujące w lejach źródłiskowych

- Garby Meszniańsko-Ryglickie obejmują strefę synklinalną wypełnioną warstwami krośnieńskimi pokrytymi czwartorzędowymi pokrywami fluwioglacjalnymi i lessopodobnymi. Cechą charakterystyczną tego mikroregionu jest gęste rozczłonkowanie lekko falistej powierzchni pogórskiej siecią dolin tworzącą tzw. układ „kratowy”. Doprowadziło to do powstania licznych garbów, wydłużonych równoleżnikowo bądź południkowo, wznoszących się na wysokości od ok. 280 m do 350 m n.p.m. Ich wierzchowiny są na ogół szerokie, miejscami spłaszczone, z zachowanymi fragmentami pogórskiej powierzchni zrównania. Stoki Garbów mają zmienne spadki i profile wypukło-wklęsłe lub wypukłe. Są one pocięte szeregiem płytkich dolin, powstałych wskutek erozyjnego przekształcenia polnych dróg poprowadzonych zgodnie ze spadkiem. Główną doliną jest tu wydłużona równoleżnikowo dolina potoku Szwedka, uchodzącego do Białej w rejonie Tuchowa. Ma ona charakter doliny pogórskiej. Jej początek znajduje się w Kowalowej płytkimi, niewyraźnie zaznaczającymi się dolinkami nieckowatymi. Po ich połączeniu jest już doliną płaskodenną, wyścieloną aluwiami o miąższości dochodzącej w rejonie Ryglic do 8,0 m. Posiada ona zmienną szerokość wynoszącą od ok. 50 m do nawet 350 m. Koryto Szwedki ma przeważnie bieg kręty, a jego brzegi niszczone są przez erozję boczną. Tylko na niewielkich fragmentach (np. w rejonie mostów) jest uregulowane. W dnie doliny występują stawy hodowlane, usytuowane przy dworach w Ryglicach i w Bistuszej). Doliny większych potoków: Wolanki (dopływ Wisłoki), Zalasówki, Rygliczanki i szeregu dolin bez nazwy, mają podobny charakter, lecz na ogół są węższe. Charakterystyczną cechą tych dolin są asymetryczne zbocza, które uwarunkowane są odpornością budujących je osadów. Na zboczach dolin, stoków i lei źródłkowych występują osuwiska. Znaczne nasilenie procesów osuwiskowych wiąże się w występowaniem łupków ilastych w obrębie piaskowców oraz intensywną erozją boczną i wsteczną. Występują osuwiska skalno-zwietrzelinowe i zwietrzelinowe, ze śladami odmłodzenia. Faliste i lekko faliste jęzory osuwiskowe są przeważnie podmokłe na skutek występowania tu źródeł, które z reguły są ujęte i zasilają cieć grawitacyjnych wodociągów wybudowanych systemem gospodarczym.
- Pasma Brzanki zamyka teren gminy od strony południowej. Jest ono wydłużone równoleżnikowo i posiadając charakter pasma górskiego urozmaica rzeźbę terenu gminy. Deniwelacje dochodzą tu do 300 m. Pasma jest zbudowane z odpornych piaskowców godulskich i istebniańskich przynależnych do kredy. Wierzchowina pasma jest falista i wąska z zaznaczającymi się lokalnie rozszerzeniami, zwłaszcza w części wschodniej. Najwyższe wzniesienie, Brzanka o wysokości ok 538 m n.p.m., znajduje się przy zachodniej granicy gminy Ryglice. W obrębie gminy najwyższe pagóry osiągają mniejsze wysokości np. Góra Liwecka ok. 483 m n.p.m., Ostry Kamień 527 m n.p.m., Wielka Góra 508 m n.p.m. czy Gilowa Góra ok. 500 m n.p.m. W części zachodniej pasma, na przewężonych odcinkach, odstawiają się formy skałkowe, z których najciekawszą jest Ostry Kamień. Ma on kształt skalnej grzędy o długości ok. 50 m zbudowanej z gruboławicowych piaskowców zlepieńcowatych i zlepieńców, ustawionych bardzo stromo, pod kątem 60°. Północny skłon pasma znajdujący się w granicach opada stromo w kierunku doliny Szwedki. Jego powierzchnia pocięta jest gęstą siecią głębokich dolin na podrzędne garby, o lekko falistych lub spłaszczonych wierzchowinach. Doliny mają tu charakter złożony – w górnych odcinkach stanowią głębokie wciosowe doliny o stromych zboczach oraz wąskich, nierównych i kamienistych dnach. W dalszym biegu doliny są płytsze oraz szersze, zmieniają profil poprzeczny i stają się płaskodennymi dolinami o dnach przeważnie podmokłych. Aluwia kamieniste i żwirowe są

zastąpione aluwiami gliniastymi. Również w tym rejonie stoki oraz leje źródłiskowe dolin zajęte są przez skalno-zwierzelinowe i zwierzelinowe osuwiska.

3.2. Budowa geologiczna

Zgodnie z objaśnieniami do szczegółowej mapy geologicznych Polski i regionalizacji tektonicznej Polski gmina Ryglice położona jest w obrębie orogenu Karpackiego, którego jednostką tektoniczną na tym terenie jest pasmo fałdowo-płaszczowinowe, znane jako Karpaty zewnętrzne (eksternidy) lub Karpaty fliszowe. Całość gminy leży w obrębie jednostki śląskiej.

Płaszczowina Śląska

Na opracowywanym obszarze jednostki tej płaszczowiny tworzą synklinę, w której centrum znajdują się osady wieku paleogeńskiego, a na skrzydłach osady wieku kredowego. Zgodnie z mapą geologiczną osady paleogeńskie reprezentowane są przez warstwy krościeńskie dolne wykształcone są w postaci piaskowców cienko i średnioławicowych oraz łupków. Osady kredowe na południowym skrzydle synkliny reprezentowane są przez warstwy godulskie wykształcone jako piaskowce, łupki i zlepieńce. Na północnej stronie synkliny zbudowane są z warstw wierzchowskich, iglockich i cieszyńskich, które wykształcone są jako łupki i piaskowce. Omawiane utwory tylko w niewielkim stopniu przykryte są przez osady czwartorzędowe.

Czwartorzęd

Zgodnie z mapą geologiczną Polski osady czwartorzędowe na omawianym obszarze występują głównie w dolinach rzecznych oraz w postaci lokalnie występujących płatów lessowych. Utwory plejstoceny występują, jako osady erozji i akumulacji eolicznej w postaci lessów piaszczystych oraz gliny o różnej genezie powstałych podczas zlodowacenia północnopolskiego. Najmłodsze ogniwo czwartorzędu, holocen, jako osady rzeczne występują w dolinach cieków powierzchniowych w postaci piasków i żwirów, z przewarstwieniami osadów akumulacji organicznej (mady, mułki, namuły, torfy).

3.3. Warunki hydrogeologiczne

Zgodnie z podziałem hydrogeologicznym Polski obszar gminy Ryglice położony jest w całości w jednostce hydrogeologicznej Karpackiej (XXIII), w obrębie podregionu zewnętrznokarpackiego (XXIII 1), w których wody podziemne o typie szczelinowym, lokalnie porowo-szczelinowym, występują w utworach stratygraficznie przynależnych do paleogenu i kredy, poziom czwartorzędowy o typie porowym występuje z reguły w dolinach rzecznych i nie ma znaczenia użytkowego. Jedynie w południowej części gminy, poniżej miasta Ryglice występują wody piętra paleogeńsko-kredowego.

Podregion Zewnętrznykarpacki (XXIII 1)

Piętro wodonośne czwartorzędu – zbudowane jest z utworów piaszczysto-żwirowych zlodowacenia środkowopolskiego i aluwii holoceny. W granicach gminy, w profilu piętra wodonośnego czwartorzędu występuje jeden ciągły poziom wodonośny o zwierciadle swobodnym lokalnie napiętym o miąższości warstwy od kilku do kilkunastu metrów. Zwierciadło wody zalega na różnych głębokościach, które uzależnione są od budowy geologicznej, warunków litologicznych, morfologii terenu oraz czynników antropogenicznych występuje głównie w dolinach cieków poza dolinami z reguły brak wody.

Spływ wód podziemnych następuje zgodnie kierunkiem spływu wód powierzchniowych, czyli generalnie na północ – zgodnie z nachyleniem powierzchni terenu.

Piętro wodonośne paleogen – kreda – główny poziomy wodonośny występuje w skałach fliszowych, zbudowany z utworów piaskowcowa, łupka, mułowca, margli i zlepieńców, wody odznaczają się niewielką zasobnością 2-5 m³/h. Zwierciadło wody występuje na głębokości od kilku do kilkudziesięciu metrów pod powierzchnią terenu.

Wody typu szczelinowego występujące w piaskowcach warstw krościeńskich górnych, wykazują zasobność rzędu 5-10 m³/h. Na całym obszarze brak jest izolacji pierwszego poziomu wodonośnego od powierzchni terenu. Miąższość poziomu wodonośnego wynosi od 5,5 m do 55 m. Zwierciadło wody ma charakter napięty. Wody podziemne zasilane są głównie poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, a także, w niewielkim stopniu, poprzez infiltrację wód powierzchniowych oraz dopływ z podłoża. Zasilanie piętra fliszowego zależy głównie od charakteru litologicznego zwietrzliny i kąta nachylenia stoków.

Zgodnie z ustaleniami mapy Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) stworzonej przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie, wg stanu z września 2017 r., obszar gminy Ryglice leży po za granicami GZWP.

Obszar Gminy Ryglice leży w obrębie dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd). Zachodnią część gminy Ryglice obejmuje jednostka JCWPd nr 150 (PLGW2000150), wschodnią część gminy obejmuje jednostka JCWPd nr 151 (PLGW2000151).

Obie powyższe jednolite części wód podziemnych (JCWPd) zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły posiadają dobry stan chemiczny zarówno chemiczny jak i ilościowy, a osiągnięcie celów środowiskowych jest niezagrażone.

Podstawowymi kierunkami środowiskowymi w odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych jest utrzymanie lub poprawa ich, jakości w celu zachowania dobrego stanu ilościowego i chemicznego. Do źródeł zagrożeń dla jednolitych części wód podziemnych na przedmiotowym terenie należą potencjalne zanieczyszczenia pochodzące z przemysłowego, a także z sektora rolniczego. Zagrożenia te mogą potencjalnie wynikać z niewłaściwego stosowania oraz przechowywania nawozów mineralnych, zwłaszcza azotowych, a także nadmiernego ich stosowania. Kolejne potencjalne zagrożenie stanowią stosowane w rolnictwie i leśnictwie środki chemicznej ochrony roślin. Do zanieczyszczeń wód podziemnych może przyczyniać się również bezprawne składowanie odpadów komunalnych na niezabezpieczonych powierzchniach biologicznie czynnych, w tym na obrzeżach lasów, w przydrożnych rowach itp.

3.4. Wody powierzchniowe

Teren położony w granicach administracyjnych gminy Ryglice usytuowany jest w obrębie dwóch zlewni: Białej i Wisłoki, a przez centralną część gminy przebiega południkowo dział wodny II rzędu oddzielający zlewnię Dunajca i Wisłoki. Zachodnia część terenu należy do zlewni Dunajca i odwadniana jest przez Białą wraz z dopływami lewobrzeżnymi. Do zlewni Wisłoki należy wschodnia część obszaru gminy odwadniana przez lewobrzeżną sieć rzeczną. Największymi ciekami w granicach gminy uchodzącymi do rzeki Białej jest potok Wątok, Karwodrzanka i Szwedka. Natomiast do większych cieków odprowadzających wody do Wisłoki należą: Wolanka, Dulcza i Jodłówka.

Głównym ciekim w zlewni Białej odwadniającej środkowo-zachodnią część terenu gminy jest potok Szwedka mający przebieg zbliżony do równoleżnikowego. Jest on zlewnią IV rzędu rzeki Wisły. Zlewnia Szwedki stanowi Jednolitą Część Wód Powierzchniowych o kodzie PLRW200014214899. Szwedka swe źródła ma na zachodnich i północnych zboczach Gilowej Góry we wschodniej części Pasma Brzanki na Pogórzu Ciężkowickim. Zlewnię Szwedki tworzy szereg cieków odwadniających znaczną część gminy. Do głównych dopływów Szwedki w granicach opracowania należą: Dopływ spod Podlesia odwadniający Podlesie, Liciąż Małą i Pozory w południowej części gminy, Dopływ spod Góry Liwieckiej odwadniający Galię Górną i Galię Dolną w południowej części gminy, Dopływ spod Olszyn odwadniający Uniszową w południowo-zachodniej części gminy, Dopływ z Kowalowa odwadniający Kowalową w środkowo-południowej części gminy, Dopływ spod Pustej Góry odwadniający Lipie Wielkie, Lipie Małe w centralnej części gminy, Dopływ spod Głębozki odwadniający Głębozkę, Bukowinę, Joniny w środkowej części gminy, Zalasówka odwadniająca Zalasową, Rygliczanka odwadniająca Bistuszową i zachodnie fragmenty terenu gminy.

Karwodrzanka stanowi prawobrzeżny dopływ rzeki Białej, posiada swe źródła w Zalasowej w zachodniej części terenu gminy Ryglice i płynie na zachód w kierunku rzeki Białej. Karwodrzanka wraz z bezimiennymi ciekami stanowi zlewnię Jednolitej Części Wód Powierzchniowych o kodzie PLRW2000122148729.

Wątok, posiadający swe źródła w Zalasowej, to najdłuższy potok stanowiący prawostronny dopływ rzeki Białej. Odwadnia on północne fragmenty Zalasowej, Stawiska i północno-zachodnie rejony gminy Ryglice. Ciek ten płynie w kierunku północnym ku mieście Tarnów. Wątok wraz z bezimiennymi ciekami stanowiącymi jego dopływy tworzy zlewnię Jednolitej Części Wód Powierzchniowych o kodzie PLRW200012214889.

Dulcza stanowi lewobrzeżny dopływ Wisłoki. Jej źródła zlokalizowane są w Zalasowej, a ciek ten odwadnia północne części terenu opracowania. Dulcza wraz z bezimiennymi ciekami stanowiącymi jej dopływy tworzy zlewnię Jednolitej Części Wód Powierzchniowych o kodzie PLRW2000621869.

Głównym ciekim w zlewni Wisłoki przepływającym przez teren gminy Ryglice jest potok Wolanka mający przebieg zbliżony do równoleżnikowego (w początkowym odcinku płynie południkowo) i stanowi ona zlewnię IV rzędu rzeki Wisły. Wolanka posiada swe źródła w granicach opracowania w rejonie Pustej Góry w północno-wschodniej części gminy Ryglice. Jej dopływy stanowią podstawę odwodnienia północno-wschodniej części gminy, a należą do nich: Dopływ spod góry Berkówka stanowiący prawostronny dopływ Wolanki odwadniający Budaki i Czarną Wieś, Dopływ w Lubczy stanowiący lewostronny dopływ Wolanki odwadniający północną część Lubczy, Dopływ spod Budynia będący lewostronnym dopływem Wolanki odwadniający Lubczę oraz północne przysiółki Granice i Środki, Dopływ ze Stołowej Lubczy stanowiący lewostronny dopływ Wolanki uchodzący do niej poza granicami gminy i odwadniający wschodnie części Lubczy.

Jodłówka to istotny ciek w zlewni Wisłoki mający swoje źródła w Kowalowej w gminie Ryglice. Sama Jodłówka odwadnia południowo-wschodnie fragmenty gminy czyli Kowalową, Chybie, Gilową i płynąc w kierunku wschodnim w okolicach Jodłowej zmienia swój bieg na południkowy, a uchodzi do Wisłoki w Dęborzynie.

Jodłówka oraz Wolanka z dopływami tworzą zlewnię Jednolitej Części Wód Powierzchniowych o kodzie PLRW200012218589.

Ponadto w granicach opracowania swe źródła mają bezimienne ciekły tworzące zlewnie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych o kodach PLRW2000122182899, PLRW200012214858 oraz PLRW200014214899.

Jednolite części wód powierzchniowych

Ze względu na fakt, iż akcesja Polski do Unii Europejskiej wprowadziła szereg zmian w polityce ochrony środowiska, zmienione zostały również zapisy ustawy Prawo Wodne. W celu transpozycji przepisów wspólnotowych w zakresie polityki wodnej Unii Europejskiej powstały trzy podstawowe dyrektywy:

- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 12.12.2000 str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 15, t.5, str. 275, z późn. zm.), tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna (RDW);
- Dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zniszczeniem i pogorszeniem ich stanu (Dz. U. UE L 370 z 27.12.2006, str. 19);
- Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (dz. U. UE L 288 z dnia 6.11.2007, str. 27).

Zmiany wprowadzone ww. dyrektywami miały na celu usprawnienie funkcjonalnych systemów działania i zarządzania w gospodarce wodami państw członkowskich.

Zgodnie z przepisami Ramowej Dyrektywy Wodnej planowanie gospodarowanie wodami odbywa się w dalszym ciągu w obszarze dorzeczy, które wprowadzone zostały ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. 2015, poz. 469 z późn. zm.). Niemniej jednak poszczególne zlewnie uzyskały nazwę Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) oraz numer statystyczny.

Teren gminy Ryglice leży w zasięgu ośmiu jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP). Zaliczają się do nich:

- JCWP o nazwie „Biała od Rostówki do ujścia” (kod: PLRW200014214899) obejmująca swym zasięgiem południowo-zachodnie fragmenty gminy,
- JCWP o nazwie „Szwedka” (kod: PLRW2000122148699), w zasięgu której leży największa, środkowo-zachodnia część terenu gminy,
- JCWP o nazwie „Karwodrzanka” (kod: PLRW2000122148729), do której należą północno-zachodnie fragmenty gminy Ryglice,
- JCWP o nazwie „Wątok” (kod: PLRW200012214889) obejmująca niewielką, północno-zachodnią część terenu opracowania,
- JCWP o nazwie „Dulcza” (kod: PLRW2000621869), w zasięgu której leży północna część gminy Ryglice,
- JCWP o nazwie „Jodłówka” (kod: PLRW200012218589), do której należy wschodnia część gminy

Ryglice,

- JCWP o nazwie „Olszynka” (kod: PLRW2000122182899), w zasięgu której znajduje się niewielki, południowo-wschodni fragment terenu,
- JCWP o nazwie „Rostówka” (kod: PLRW200012214858), w zasięgu której znajdują się graniczne partie w południowo-zachodniej części gminy.

Zagrożenie powodziowe

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego opracowanymi przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w granicach gminy Ryglice występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q=1%).

Szczegółowa analiza przeprowadzona podczas sporządzania opracowania ekofizjograficznego dla gminy Ryglice wykazała, iż gospodarstwa oraz budynki mieszkalne zlokalizowane są w pobliżu, choć nie w bezpośrednim zasięgu strefy zagrożenia powodzią. Biorąc pod uwagę powierzchnię gminy oraz zasięg strefy zagrożenia powodzią należy stwierdzić iż w gminie poziom zagrożenia powodziowego jest mały.

Ujęcia wód powierzchniowych

Na terenie gminy Ryglice nie występują zbiorowe ujęcia wód powierzchniowych. Jednakże ustanowiono na obszarze gminy pośrednią strefę ochronną ujęcia wody powierzchniowej z rzeki Wisłoki w km 58+180 w miejscowości Dębica na podstawie Rozporządzenia nr 14/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie z dnia 17 grudnia 2012 r. W zasięgu strefy obowiązują warunki określone w wymienionym rozporządzeniu.

3.5. Warunki glebowe

Gleby występujące na obszarze gminy Ryglice są zróżnicowane. Zaliczane są one do gleb obszarów górzystych. Są wśród nich w początkowym stadium rozwoju, o niewykształconym profilu, gleby brunatne i bielicowe wytworzone z fliszowych skał osadowych oraz gleby aluwialne.

Gleby przedmiotowego terenu podzielić można na następujące podgrupy:

- Gleby w początkowym stadium rozwoju, o niewykształconym profilu, wytworzone z niewęglanowych skał osadowych, do których zaliczane są gleby szkieletowe. Występują one w najwyższej położonych terenach gminy, w większości zalesionych. Z gleboznawczego punktu widzenia zalicza się je do działu gleb kwarcowo-krzemianowych, które charakteryzują się: grubym ziarnem, małą ilością spoiwa oraz mało korzystnym (z gleboznawczego punktu widzenia) składem.

- Gleby brunatne i bielicowe, wytworzone z fliszowych skał osadowych. Na terenie gminy zaliczają się do nich gleby gliniaste i piaszczyste występujące na południowych stokach Pasma Brzanki oraz gleby pyłowe wytworzone z niescementowanych skał okruchowych.

- Gleby aluwialne, występujące w dolinach cieków wodnych. Skład i miąższość tych gleb są bardzo zróżnicowane. W górnych odcinkach dolin przeważają rumosze i słabo obtoczone żwiry o niewielkiej miąższości, natomiast w dalszym biegu żwiry zostają zastąpione lub przykryte madami i madami próchnicznymi, lokalnie z wkładkami torfów. Miąższość ich wzrasta z biegiem potoków do kilku metrów. Na terenie gminy osady te najlepiej zostały rozpoznane w dolinie potoku Szwedka w Ryglicach.

Na obszarze gminy występują gleby brunatne właściwe, pseudobielicowe, brunatne wyługowane, brunatne deluwialne, czarne ziemie zdegradowane oraz mady brunatne. Wilgotność tych gleb jest bardzo zróżnicowana. Obok gleb o względnie optymalnej wilgotności (z punktu widzenia ich przydatności rolniczej) występują też gleby okresowo lub stale podmokłe. Szacuje się, że stanowią one aż ok. 30% gruntów ornych w gminie. Koncentrują się one głównie w Lubczy, Woli Lubeckiej, Joninach i Kowalowej. W obrębie użytków zielonych gleby podmokłe stanowią aż ok. 40%. Należy jednak pamiętać o istotnej roli siedlisk wilgotnych i podmokłych w zachowaniu lokalnej różnorodności biologicznej.

Zróżnicowanie gleb dotyczy także ich przydatności dla rolnictwa. Gmina Ryglice zajmuje 9. miejsce pod względem wielkości wskaźnika jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wśród gmin powiatu tarnowskiego. Wielkość tego wskaźnika, wynoszącego dla gminy 74,4 oznacza, że teren ten charakteryzuje się wyższymi niż przeciętne w kraju warunkami dla produkcji rolniczej (66,6).

W odniesieniu do klasyfikacji bonitacyjnej gruntów ornych na terenie gminy wyraźnie dominują gleby klasy IV, czyli gleby klasy średniej, występujące na 75,6% usytuowanych tu gruntów ornych. Grunty klasy III – dobre i średnio dobre – stanowią 17,4 %, a grunty słabe klasy V – 6,10%. Brak jest gruntów klasy I (gleby orne najlepsze), a gleby klasy II (gleby orne bardzo dobre) zajmują bardzo niewielkie powierzchnie, stanowiąc zaledwie 0,1 % gleb występujących tu gruntów ornych. Największy udział gleb klasy III i IV mają grunty rolne miejscowości Bistusowa i Zalasowa, a gleby gorsze od przeciętnych w gminie występują głównie na terenie sołectw Uniszowa i Joniny. Na obszarze gminy występują także gleby nieprzydatne na potrzeby rolnictwa. Zaliczają się do nich gleby płytkie, silnie szkieletowe i ubogie, o małej zasobności w przyswajalne przez rośliny związki mineralne.

3.6. Warunki klimatyczne

Pogórze Ciężkowickie położone jest w piętrze klimatycznym umiarkowanie ciepłym, charakterystycznym dla najniższej części gór. Średnia temperatura roczna waha się od +8 do +6 °C. Obniżenia cechuje klimat właściwy dolnej części piętra z tendencją do inwersyjnego rozkładu temperatur oraz niższe opady. Średnia wieloletnia suma rocznych opadów wynosi 673 mm, średnia suma opadów w lipcu – 105 mm. Najniższą średnią wartość opadów w roku wykazuje marzec – 37 mm. Najwyżej wzniesione Pasma Brzanki – Liwocza ma najniższą średnią temperaturę roku, wynoszącą od +6 do +7,5 °C i cechuje się najkrótszym na analizowanym obszarze okresem wegetacyjnym oraz najwyższymi opadami o wartościach 700-900 mm rocznie.

Z badań prowadzonych na terenie Pogórza Ciężkowickiego wynika, że najczęściej napływają tu polarno-morskie masy powietrza, głównie z północnego zachodu i zachodu, często występują fronty chłodne. Temperatura wykazuje dość znaczne zróżnicowanie. W Tarnowie, w parku Sanguszków, znajduje się polski biegun ciepła: średnia temperatura roku osiąga tu 8,7°C. Teren gminy Ryglice cechuje się małą zmiennością termiczną w okresie lata. Stacjonarne wyże rosyjskie przynoszą w zimie znaczne spadki temperatury, zaś w lecie upały. Najpogodniejsze miesiące to wrzesień i październik. Średnia temperatura stycznia wynosi -3°C, lipca +18°C, a średnia suma opadów to ok. 800 mm rocznie.

Okres wegetacji wynosi 200 dni w roku. Widoczne są jednak znaczne różnice w długości okresu wegetacyjnego między stokami południowymi a północnymi. Uwidacznia się to zwłaszcza wiosną oraz w okresie dojrzewania zbóż.

3.7. Warunki florystyczno-faunistyczne

Zgodnie z podziałem Polski na regiony geobotaniczne (Matuszkiewicz 2008a) teren gminy Ryglice położony jest w zasięgu następujących jednostek:

- Dział Zachodniokarpacki (H)
- Kraina Karpat Zachodnich (H.1)
- Podkraina Zachodniobeskidzka (H.1a.)
- Okręg Pogórzy Wielicko-Tuchowskich (H.1a.2.)
- Podokręg Zalasowski (H.1a.2.d.) – północna część gminy
- Okręg Pogórzy Rożnowsko-Ciężkowickich (H.1a.3.)
- Podokręg Ryglicki (H.1a.3.d) – południowa część gminy.

Roślinność potencjalna

Zgodnie z opracowaniem Matuszkiewicza (2008b) do potencjalnej roślinności naturalnej na terenie gminy Ryglice należą:

- eutroficzne lasy liściaste, grądy, w szczególności grąd środkowoeuropejski Galio-Carpinetum, forma podgórska, seria uboga oraz żyzna, na przeważającym obszarze gminy, z wyjątkiem części południowej, położonej w Pasmie Brzanki,
- żyzne jedliny Galio-Abietion w Paśmie Brzanki,
- żyzna buczyna karpacka Dentario glandulosae-Fagetum, odmiana zachodniokarpacka, forma podgórska w wyżej położonych fragmentach terenu,
- higrofilne lasy liściaste, łęgi, w tym niżowy łęg wiązowo-dębowy Ficario-Ulmetum chrysosplenietosum i podgórski łęg jesionowy Carici remotae-Fraxinetum – głównie w dolinach cieków wodnych.

Roślinność rzeczywista

Na przestrzeni wieków na obszarze położonym w granicach administracyjnych gminy Ryglice, podobnie jak i na terenach sąsiednich, na skutek działalności człowieka doszło do znacznego przekształcenia środowiska przyrodniczego terenu. Zmiany te, obejmujące także występujące tu pierwotnie siedliska przyrodnicze, wpłynęły także na istniejącą obecnie szatę roślinną, tj. roślinność i florę obszaru opracowania.

Zdecydowana większość lasów na omawianym obszarze została wykarczowana, a porastane przez nie uprzednio tereny przeznaczono na działalność rolniczą lub pod zabudowę o różnym przeznaczeniu oraz rozbudowano sieć komunikacyjną. Procesy te doprowadziły do znacznego przekształcenia warunków środowiskowych. Podobnie jak w miejsce siedlisk naturalnych pojawiły się siedliska antropogeniczne, w różnym stopniu przekształcone, czy wręcz wykreowane przez człowieka (np. pola uprawne, ogrody), tak i lokalna szata roślinna zmieniła znacząco swój charakter i ma niejednokrotnie ścisły związek z aktualnym sposobem użytkowania terenu.

W chwili obecnej teren gminy jest intensywnie użytkowany, nieużytki zajmują tu nieznaczną powierzchnię. W użytkowaniu terenu dominują grunty rolne (ok. 71% powierzchni gminy), z czego na grunty orne przypada ok. 53%, a na pastwiska i łąki trwałe łącznie ok. 12% powierzchni obszaru. Teren, w stosunku do naturalnych układów przyrodniczych, w znacznym stopniu został odlesiony – lasy zadrzewienia i zakrzewienia zajmują obecnie ok. 27% powierzchni przedmiotowego terenu.

W obszarach o znacznym udziale terenów rolnych na wykształcenie się szaty roślinnej wpływa w istotny sposób struktura gospodarstw rolnych i sposób użytkowania w ich obrębie. Na terenie gminy Ryglice dominują małe gospodarstwa o powierzchni do 5 ha. Przeważają tu użytki rolne o niewielkich powierzchniach, różniących się sposobem użytkowania (grunty orne z uprawami roślin zbożowych, okopowych, warzyw i innych, pastwiska, łąki, sady itp.). Poprzedzielane są one często miedzami, drogami gruntowymi, przydrożami, zaroślami i zadrzewieniami śródpolnymi, co tworzy znaczną mozaikę siedliskową. Takie zróżnicowanie siedliskowe sprzyja wykształcaniu się i zachowaniu lokalnej bioróżnorodności oraz wpływa korzystnie na funkcjonowanie istniejących ekosystemów, m.in. poprzez rozwiniętą sieć troficzną.

Lasy, inne zadrzewienia i zakrzewienia

Największe tereny leśne występują w południowej części gminy (Pasma Brzanki). Lasy o większej powierzchni występują także w Zalasowej, Woli Lubeckiej i Lubczy. Zadrzewienia i zakrzewienia zachowały się również w wielu miejscach w dolinach cieków i wokół zbiorników wodnych.

Wśród zbiorowisk leśnych występujących obecnie na terenie gminy znaczna część w większym lub mniejszym stopniu nawiązuje do roślinności naturalnej. Charakteryzują się one jednak często zubożałym charakterem i wykazują różne formy degeneracji.

Do roślinności leśnej występującej obecnie na przedmiotowym terenie zalicza się:

1. Grąd (las dębowo-grabowy) *Tilio-Carpinetum*, rosnący na dość żyznych siedliskach, sięgając po piętro pogórza (do wysokości 450-500 m n.p.m.). Lasy tego typu zachowały się już głównie tylko w miejscach trudnych do uprawy, na terenach bardziej dostępnych lasy wykarczowano i zastąpiono je uprawami.

Fitoceniozy grądowe na terenie gminy cechuje dość duże zróżnicowanie, na które wpływ miały nie tylko warunki siedliskowe, ale też działalność człowieka, przejawiająca się m.in. wprowadzaniem określonych gatunków do drzewostanu. Obecnie wśród gatunków drzewiastych licznie reprezentowane są: dąb szypułkowy *Quercus robur*, grab pospolity *Carpinus betulus*, lipa drobnolistna *Tilia cordata*, klon jawor *Acer pseudoplatanus* i klon polny *Acer campestre*, a miejscami buk pospolity *Fagus sylvatica* i jesion wyniosły *Fraxinus excelsior*. Przejawem widocznej gdzieś synantropizacji tego typu siedlisk jest obecność czereśni ptasiej *Prunus avium* czy orzecha włoskiego *Juglans regia*. W runie występuje m.in. kokorycz pełna *Corydalis solida*, kokorycz pusta *C. cava*, gajowiec żółty *Galeobdolon luteum*, czyściec leśny *Stachys sylvatica*, kosmatka owłosiona *Luzula pilosa*.

Na uwagę zasługuje występowanie we wschodniej części Pasma Brzanki płatów ciepłolubnego grądu *Tilio-Carpinetum melittetosum*.

2. Buczyny:

- żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae-Fagetum*, która rozwija się naturalnie na glebach brunatnych mniej lub bardziej wylugowanych. Naturalnie w Karpatach lasy tego typu zajmowały prawie całe piętro regla dolnego (od ok. 600 do 1150 m n.p.m.). Obecnie na przedmiotowym terenie płaty buczyny występują w rozproszeniu. Obok płatów typowych, z charakterystycznymi dla buczyny gatunkami runa (żywiec gruczołowaty *Dentaria glandulosa*, paprotnik Brauna *Polystichum braunii*, żywokost sercowaty *Symphytum cordatum*, szczyr trwały *Mercurialis perennis*) występują także fitocenozy o charakterze zubożałym lub przejściowym.
 - kwaśna buczyna karpacka *Luzulo-Fagetum*, której płaty wykształcają się na glebach o odczynie kwaśnym. W runie występuje m.in. żywiec cebulkowy *Dentaria bulbifera* i przenęt purpurowy *Prenanthes purpurea* (oba gatunki dość rzadko na przedmiotowym terenie), kosmatka gajowa *Luzula luzuloides*, perłówka jednokwiatowa *Melica uniflora*.
3. Bory jodłowe *Abieti-Piceetum* i lasy jodłowe z rzędu *Fagetalia* występujące głównie na zboczach i u ich podnóży, na glebach dość ciężkich i wilgotnych.
- Bory jodłowe wykształcają się na glebach kwaśnych, lasy jodłowe natomiast na żyznych glebach o odczynie obojętnym lub zasadowym. Do gatunków runa notowanych w borach należą: borówka czarna *Vaccinium myrtillus*, przytulia okrągłolistna *Galium rotundifolium* czy chroniony widłak jałowcowaty *Lycopodium annotinum*. Zazwyczaj bujnie wykształca się tu warstwa mszysta.
- Lasy jodłowe charakteryzują się większym udziałem buka oraz obecnością w runie gatunków lasowych, takich jak np.: gajowiec żółty *Galeobdolon luteum*, dąbrówka rozłogowa *Ajuga reptans* czy kopytnik pospolity *Asarum europaeum*.
- Podobnie jak w przypadku innych typów zbiorowisk leśnych, także i tutaj zaznacza się wpływ człowieka, widoczny zwłaszcza w postaci zmodyfikowanego ludzką ręką drzewostanu.
4. Łęgi tworzą się głównie w dolinach cieków wodnych. W drzewostanie najczęściej występują olcha czarna *Alnus glutinosa*, olcha szara *A. incana*, jesion wyniosły *Fraxinus excelsior*, dąb szypułkowy *Quercus robur*. Zadrzewienia te mają zazwyczaj niewielką powierzchnię. Występuje w nich bogata warstwa podszytu i runa, budowanego głównie przez nitrofilne byliny, takie jak: pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, wiązówka błotna *Filipendula ulmaria*, bluszcz kurdybanek *Glechoma hederacea*, sadziec konopiasty *Eupatorium cannabinum*, ostrożeń warzywny *Cirsium oleraceum*, kozłek lekarski *Valeriana officinalis* czy śledziennica skrętołista *Chrysosplenium alternifolium*.
5. Kontynentalny bór mieszany, zajmujący na przedmiotowym terenie niewielkie powierzchnie. Siedlisko tego typu lasu przekształcone zostało w większości w użytki rolne. W drzewostanie występuje tu głównie dąb szypułkowy *Quercus robur*, sosna zwyczajna *Pinus sylvestris*, brzoza brodawkowata *Betula pendula*. Przejawem degeneracji fitocenoz tego typu jest miejscami znaczny udział przedstawicieli rodzaju jeżyna/malina *Rubus*.

Na terenie gminy Rygllice występują też zadrzewienia o typowo antropogenicznym charakterze, o trudnej do ustalenia przynależności fitosocjologicznej. Wśród gatunków drzewiastych w tego typu zbiorowiskach pojawiają się niejednokrotnie gatunki obce siedliskowo lub geograficznie, jak np.

modrzew europejski *Larix decidua*, robinia akacja *Robinia pseudoacacia* lub dąb czerwony *Quercus rubra*.

Roślinność nieleśna

Na terenie gminy Ryglice występują zróżnicowane siedliska nieleśne i towarzysząca im roślinność. Zróżnicowanie to wynika z różnorodności warunków środowiskowych oraz aktualnego i prowadzonego w przeszłości sposobu użytkowania.

Do roślinności o charakterze półnaturalnym, czasem nawiązującym do układów naturalnych, zaliczają się zbiorowiska fitocenoz wodnych, nadwodnych i podmokłych. Występują one głównie w dolinach cieków oraz w otoczeniu stawów hodowlanych (Ryglice, Bistuszowa). Roślinność tę reprezentują m.in. zbiorowiska szuwarowe, zbiorowiska słodkowodnych makrofitów czy jednorocznych roślin (terofitów) i bylin, tworzące się w miejscach okresowo wysychających, a ponadto zbiorowiska kamieńców. Do często obserwowanych tu roślin należą takie gatunki, jak: trzcina pospolita *Phragmites australis*, pałka szerokolistna *Typha latifolia*, pałka wąskolistna *T. angustifolia*, manna mielec *Glyceria maxima*, sitowie leśne *Scirpus sylvatica*, kosaciec żółty *Iris pseudacorus*, żabieniec babka wodna *Alisma plantago-aquatica*, strzałka wodna *Sagittaria sagittifolia* przedstawiciele rodzajów: turzyca *Carex*, sit *Juncus*, rdest *Polygonum*, szczaw *Rumex*, a na powierzchni wód stojących – rzęsy *Lemna* spp. W toni wodnej notuje się rogatka sztywnego *Ceratophyllum demersum* i wywłócznika kłosowego *Myriophyllum spicatum*, które tworzą zespoły *Ceratophylletum demersi* oraz *Myriophylletum spicati*.

Ze względu na warunki przyrodnicze i sposób zagospodarowania terenu na obszarze gminy siedliska wodne, nadwodne i podmokłe (w tym torfowiska i młaki) nie zajmują obecnie większych powierzchni. Odgrywają one jednak bardzo ważną rolę ekologiczną. Zbiorniki wodne są m.in. miejscem rozrodu płazów, bytują w nich liczne gatunki zwierząt z innych grup systematycznych, zróżnicowana jest także występująca tu flora roślin naczyniowych i mszaków.

W otoczeniu cieków i zbiorników wodnych, np. na groblach stawów występują wilgotne zarośla tworzone głównie przez olszę czarną *Alnus glutinosa*, szarą *A. incana* i wierzby *Salix* spp., z udziałem jesionu wyniosłego *Fraxinus excelsior*, dębu szypułkowego *Quercus robur* i miejscami brzozy brodawkowatej *Betula pendula*.

Na miedzach, skarpach i przydrożach w miejscach suchszych, zwłaszcza na podłożu zasobnym w węglan wapnia, tworzą się zbiorowiska zarośli śródpolnych, budowane głównie przez śliwę tarninę *Prunus spinosa*, szakłak pospolity *Rhamnus catharticus* oraz gatunki z rodzaju głóg *Crataegus* i róża *Rosa*.

W strefie kontaktowej i przejściowej niektórych zbiorowisk leśnych lub zaroślowych z terenami otwartymi takimi jak, łąki, pastwiska, murawy, skarpy, poręby lub siedliska ruderalne i uprawy polne tworzą się zbiorowiska okrajkowe (brzegowe, ekotonowe). Mają one zróżnicowany skład i fizjonomię, które w znacznej mierze zależne są od panujących w danym miejscu lokalnych warunków siedliskowych oraz otoczenia. Zbiorowiska tego typu występują także na granicy zadrzewień śródpolnych, małych grup drzew, zieleni urządzonej (parki, skwery, stare żywopłoty) i zbiorowisk roślin zielnych o różnym charakterze. Fitocenozy te, podobnie jak zarośla śródpolne, odgrywają niezwykle istotną rolę w zachowaniu lokalnej różnorodności gatunkowej, nierzadko stanowiąc miejsce bytowania, schronienia czy rozrodu wielu zwierząt. Są także siedliskiem sprzyjającym występowaniu licznych gatunków roślin czy organizmów grzybowych.

Ze względu na rolniczy charakter gminy Ryglice największą jego część pokrywają zbiorowiska wytwarzające się na obszarach o takim właśnie użytkowaniu. Blisko połowę powierzchni gminy zajmują grunty orne. Stanowią one specyficzne siedlisko, wytworzone i regularnie modyfikowane przez człowieka poprzez zabiegi agrotechniczne. Struktura i skład tworzących się tam zbiorowisk chwastów polnych są zmienne i zależą w bardzo dużej mierze od stosowanych aktualnie metod uprawy gleby i roślin (typ rośliny uprawnej, nawożenie, ewentualna chemizacja, płodozmian, stosowanie poplonów itp.). Inne agrofitocenozy towarzyszą uprawom zbożowym, a inne uprawom roślin okopowych. Zbiorowiska chwastów na analizowanym terenie budują głównie pospolite chwasty o szerokiej tolerancji ekologicznej. Rekrutują się one zazwyczaj spośród gatunków jednorocznych, ale reprezentowane są też byliny, dobrze tolerujące warunki panujące w uprawach, ze względu na wytwarzanie rozłogów czy dobrze rozwiniętego systemu korzeniowego, jak np. perz zwyczajny *Elymus repens*, powój polny *Convolvulus arvensis*, mleczeń polny *Sonchus arvensis* czy skrzyp polny *Equisetum arvense*. Z obszaru gminy podawane jednak były także stanowiska ciekawych, rzadkich chwastów, ustępujących obecnie z upraw polnych w związku z intensyfikacją rolnictwa. Do grupy tej należą takie gatunki kalcyfilne jak: bniec dwudzielny *Melandrium noctiflorum*, rozspunka bruzdkowana *Valerianella rimosa*, rozspunka ząbkowana *Valerianella dentata*, groszek bulwiasty *Lathyrus tuberosus*.

Skład gatunkowy i struktura zbiorowisk roślinne wykształcające się na łąkach, pastwiskach, w sadach, podobnie jak fitocenozy chwastów upraw, zależne są od sposobu ich użytkowania. Łąki i pastwiska analizowanego terenu w większości przypadków użytkowane są ekstensywnie. Wykształcają się na nich wielogatunkowe zbiorowiska, zbudowane głównie z pospolitych gatunków traw i roślin dwuliściennych. Notowano jednak na nich także gatunki chronione i zagrożone. Największymi walorami florystycznymi wśród roślinności łąkowej wyróżniają się zbiorowiska łąk wilgotnych i okresowo wilgotnych z rzędu *Molinietalia* (łąki trzęślicowe). Z ich płatów podawane były z nich m.in. chronione gatunki takie jak: kruszczyk błotny *Epipactis palustris* i kukułka szerokolistna *Dactylorhiza majalis*. Ze względu na regularne użytkowanie większości użytków zielonych na terenie gminy nie obserwuje się na większą skalę i na dużych powierzchniach wkraczania gatunków zaliczanych do inwazyjnych (np. amerykańskich gatunków z rodzaju nawłóć *Solidago* – nawłoci kanadyjskiej *S. canadensis* i nawłoci późnej *S. gigantea*) czy roślin ekspansywnych (np. trzcinnika piaskowego *Calamagrostis epigejos*).

Na niewielkim obszarze, głównie na terenie sołectwa Kowalowa, występują małe fragmenty zdegradowanych muraw kserotermicznych z klasy *Festuco-Brometea*. W płatach tej roślinności odnotowano m.in. ośmiąta mniejszego *Cerintho minor*, goździka kropkowanego *Dianthus deltoides*, dziurawca pospolitego *Hypericum perforatum*, cieciorę pstrą *Coronilla varia*, wilczomlecza sosnka *Euphorbia cyparissias*, wilczomlecza lancetowatego *E. esula* i driakiew żółtawą *Scabiosa ochroleuca*.

Na siedliskach najsilniej przekształconych przez człowieka, takich jak przydroża, biologicznie czynne nawierzchnie, wydepczyska, nieużytki, bezpośrednie otoczenie zabudowań, ogrodzeń, wysypiska, składowiska, szczeliny pomiędzy płytami chodnikowymi, mury itp. wykształcają się zróżnicowane zbiorowiska ruderalne. W skład flory ruderalnej przedmiotowego terenu wchodzi głównie pospolite gatunki synantropijne (np. babka zwyczajna *Plantago major*, rdest ptasi *Polygonum aviculare*, wiechlina roczna *Poa annua*, tasznik pospolity *Capsella bursa-pastoris*, gwiazdnica pospolita *Stellaria media*, nitrofilne byliny takie jak np. pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, wrotycz pospolity *Tanacetum vulgare*, powój polny *Convolvulus vulgare*). W fitocenozach tego typu licznie też są reprezentowane rośliny charakterystyczne dla innych grup ekologicznych: gatunki łąkowe, zaroślowe, leśne, murawowe czy chwasty typowe dla upraw polnych, które wkraczają na biotopy ruderalne z

siedlisk znajdujących się w ich sąsiedztwie. W przypadku terenów nieużytkowanych (np. poprzez koszenie) obserwuje się stopniowe wkraczanie gatunków drzew i krzewów, przede wszystkim lekkonasiennych drzewiastych.

Dość znaczną powierzchnię zajmuje na analizowanym terenie zieleń urządzona. Składa się na nią głównie zieleń posesji, otoczenia budynków mieszkalnych, usługowych i produkcyjnych, nasadzenia na cmentarzach, zieleńce, skwery, parki, nasadzana i pielęgnowana zieleń przydrożna.

W zieleni urządzonej powszechnie wykorzystywane są taksony (gatunki, odmiany, formy) ozdobne, wśród których licznie reprezentowane są rośliny obcego pochodzenia. Jej istotny element stanowią także rodzime drzewa i krzewy, które tworzą niejednokrotnie cenny starodrzew, występujący głównie w parkach, wzdłuż dróg, przy cmentarzach, kościołach i innych starszych zabudowaniach.

Flora (tj. ogół gatunków roślin występujących na danym terenie) gminy Ryglice nie była jak dotąd przedmiotem szczegółowych badań. Dane literaturowe archiwalne wskazują, że jest ona dość zróżnicowana, zwłaszcza biorąc pod uwagę znaczne przekształcenie tego terenu w wyniku wielowiekowej działalności człowieka.

Na obszarze gminy odnotowano stanowiska gatunków roślin chronionych. Zgodnie z obowiązującymi aktualnie aktami prawnym, wśród gatunków wykazanych z przedmiotowego terenu 23 objęte są ochroną ścisłą, natomiast 32 – ochroną częściową. 13 gatunków dodatkowo wymaga ochrony czynnej. Ponadto 17 gatunków zaliczono do zagrożonych elementów flory Polski. Do tej grupy należy jęczycznik zwyczajny z kategorią zagrożenia [E] – krytycznie zagrożony, wymierający na izolowanych stanowiskach, kotewka orzech wodny i kręczyńka jesienna uznane za wymierające, krytycznie zagrożone [E] oraz 14 kolejnych gatunków zaliczanych do gatunków narażonych [V].

Do najcenniejszych elementów flory terenu gminy Ryglice należą zaliczane do gatunków zagrożonych wyginięciem w skali kraju: kotewka orzech wodny *Trapa natans*, kręczyńka jesienna *Spiranthes spiralis*, jęczycznik zwyczajny *Phyllitis scolopendrium*. Wyróżniającym się walorem przyrodniczym obszaru jest także obfite stanowisko kłokoczki południowej *Staphylea pinnata* na Górze Kokocz.

Gatunki chronionych i zagrożonych roślin naczyniowych odnotowanych na terenie gminy Ryglice: zalecenia zgodne z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014, poz. 1409), kategorie zagrożenia zgodne z Czerwoną listą roślin naczyniowych w Polsce, Zarzycki, Szelaąg (2006): V – narażony, [E] – krytycznie zagrożony, wymierający na izolowanych stanowiskach, E – wymierający, krytycznie zagrożony:

Lp.	Nazwa gatunkowa	Ochrona i zalecenia ochronne *	Kategoria zagrożenia **
1.	Buławnik mieczolistny <i>Cephalanthera longifolia</i>	ściśła	V
2.	Buławnik wielkokwiatowy <i>Cephalanthera damasonium</i>	ściśła	V
3.	Goryczka krzyżowa <i>Gentiana cruciata</i>	ściśła, wymóg ochrony czynnej	
4.	Goryczka wąskolistna <i>Gentiana pneumonanthe</i>	ściśła, wymóg ochrony czynnej	V

5.	Goździk kosmaty <i>Dianthus armeria</i>	ściśła, wymóg ochrony czynnej	
6.	Goździk pyszny <i>Dianthus superbus</i>	ściśła, wymóg ochrony czynnej	V
7.	Języcznik zwyczajny <i>Phyllitis scolopendrium</i>	ściśła	[E]
8.	Kłokoczka południowa <i>Staphylea pinnata</i>	ściśła	
9.	Kosaciec syberyjski <i>Iris sibirica</i>	ściśła, wymóg ochrony czynnej	V
10.	Kotewka orzech wodny <i>Trapa natans</i>	ściśła, wymóg ochrony czynnej	E
11.	Kręczyńka jesienna <i>Spiranthes spiralis</i>	ściśła, wymóg ochrony czynnej	E
12.	Kruszczyk siny <i>Epipactis purpurata</i>	ściśła	V
13.	Kruszczyk błotny <i>Epipactis palustris</i>	ściśła	V
14.	Kukułka Fuchsa <i>Dactylorhiza fuchsii</i>	ściśła, wymóg ochrony czynnej	V
15.	Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i>	ściśła	
16.	Mieczyk dachówkowaty <i>Gladiolus imbricatus</i>	ściśła, wymóg ochrony czynnej	
17.	Rosiczka okrągłolistna <i>Drosera rotundifolia</i>	ściśła	V
18.	Sasanka łąkowa <i>Pulsatilla pratensis</i>	ściśła, wymóg ochrony czynnej	V
19.	Sosna błotna <i>Pinus x rhaetica</i>	ściśła	V
20.	Storczyk męski <i>Orchis mascula</i>	ściśła, wymóg ochrony czynnej	V
21.	Storczyk samczy <i>Orchis morio</i>	ściśła, wymóg ochrony czynnej	V
22.	Szafirek miękkolistny <i>Muscari comosum</i>	ściśła, wymóg ochrony czynnej	V
23.	Wyblin jednolistny <i>Malaxis monophyllos</i>	ściśła	V
24.	Centuria pospolita <i>Centaurium erythrea</i>	częściowa	
25.	Ciemnężycza zielona <i>Veratrum lobelianum</i>	częściowa	
26.	Dziewięciśl bezłodygowy <i>Carlina acaulis</i>	częściowa	
27.	Gnidosz rozestany <i>Pedicularis sylvatica</i>	częściowa	
28.	Gnieźnik leśny <i>Neottia nidus-avis</i>	częściowa	
29.	Goryczka trojeściowa <i>Gentiana asclepiadea</i>	częściowa	
30.	Goryczuszka orzęsiona <i>Gentianella ciliata</i>	częściowa	

31.	Grzybień biały <i>Nymphaea alba</i>	częściowa	
32.	Kruszczyk szerokolistny <i>Epipactis helleborine</i>	częściowa	
33.	Kukułka szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i>	częściowa	
34.	Kukułka plamista <i>Dactylorhiza maculata</i>	częściowa	
35.	Listera jajowata <i>Listera ovata</i>	częściowa	
36.	Lulecznica kraińska <i>Scopolia carniolica</i>	częściowa	
37.	Naparstnica zwyczajna <i>Digitalis grandiflora</i>	częściowa	
38.	Orlik pospolity <i>Aquilegia vulgaris</i>	częściowa	
39.	Parzydło leśne <i>Aruncus sylvestris</i>	częściowa	
40.	Pierwiosnek wyniosły <i>Primula elatior</i>	częściowa	
41.	Pióropusznik strusi <i>Matteucia struthiopteris</i>	częściowa	
42.	Podkolan biały <i>Platanthera bifolia</i>	częściowa	
43.	Podkolan zielonawy <i>Platanthera chlorantha</i>	częściowa	
44.	Podrzeń zębrowiec <i>Blechum spicant</i>	częściowa	
45.	Pokrzyk wilcza jagoda <i>Atropa belladonna</i>	częściowa	
46.	Pomocnik baldaszkowy <i>Chimaphila umbellata</i>	częściowa	
47.	Śnieżyczka przebiśnieg <i>Galanthus nivalis</i>	częściowa	
48.	Tojad dzióbaty <i>Aconitum variegatum</i>	częściowa	
49.	Wawrzynek wilczełyko <i>Daphne mezereum</i>	częściowa	
50.	Widłak wroniec <i>Huperzia selago</i>	częściowa	
51.	Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i>	częściowa	
52.	Widłak goździsty <i>Lycopodium clavatum</i>	częściowa	
53.	Widłak spłaszczony <i>Diphasiastrum complanatum</i>	częściowa	

54.	Wilżyna ciernista <i>Ononis spinosa</i>	częściowa	
55.	Zimowit jesienny <i>Colchicum autumnale</i>	częściowa	

Fauna

Fauna na przedmiotowym terenie reprezentowana jest przez przedstawicieli różnych grup systematycznych, wśród których można wyróżnić gatunki chronione i rzadkie. Podobnie jak flora, tak i skład gatunkowy zwierząt w znacznej mierze uwarunkowany jest charakterem występujących na analizowanym obszarze siedlisk, sposobem ich użytkowania oraz podjętych działań ochronnych.

W granicach analizowanych sołectw występują zarówno gatunki związane z terenami rolniczymi, lasami, zadrzewieniami i terenami zabudowanymi. Ze względu na obecność zbiorników i cieków wodnych zróżnicowana jest też fauna związana z siedliskami wodnymi i nadwodnymi.

Do ssaków potencjalnie występujących na terenie opracowania należą pospolite i powszechnie występujące gatunki, m.in. duże kopytne związane głównie z lasami, takie jak: jelen szlachetny *Cervus elaphus*, dzik *Sus scrofa* czy sarna *Capreolus capreolus*. Gatunki drapieżne reprezentuje lis *Vulpes vulpes*, kuna leśna *Martes martes*, kuna domowa *Martes foina*, ryjówki i łasice, a czy wszystkożerne – borsuk *Meles meles*. Na terenach leśnych, jak i otwartych, istnieją sprzyjające siedliska dla zająca szaraka *Lepus europaeus* oraz licznych gryzoni, takich jak mysz zaroślowa *Apodemus sylvaticus*, mysz polna *A. agrarius*, mysz leśna *A. flavicollis*, darniówki zwyczajne *Pitymus subniterraneus*, norniki bure *Microtus agrestis* czy norniki zwyczajne *M. arvalis*: W pobliżu zabudowań bytują myszy domowe *Mus musculus* i szczury wędrowne *Rattus norvegicus*. Zadrzewienia i niektóre zabudowania mogą stanowić także siedlisko dla nietoperzy. Ssaki siedlisk nadwodnych i wodnych reprezentuje karczownik *Arvicola terrestris* oraz pochodzący z Ameryki północnej piżmak *Ondatra zibethica*. Na polach, użytkach zielonych, w sadach i ogrodach występuje przedstawiciel owadożernych – kret *Talpa europaea*, a na terenach leśnych, w parkach i zadrzewieniach innego typu także należąca do gryzoni wiewiórka *Sciurus vulgaris* oraz kolejny przedstawiciel owadożernych – jeż zachodni *Erinaceus europaeus*. Jeż zachodni, wiewiórka, ryjówki, niektóre gatunki myszy (np. myśl zaroślowa), kret (osobniki znajdujące się poza terenem ogrodów, upraw ogrodniczych, szkółek leśnych, trawiastych lotnisk, ziemnych konstrukcji hydrotechnicznych oraz obiektów sportowych) objęte są częściową ochroną gatunkową. Chronione ściśle są z kolei wszystkie występujące dziko gatunki nietoperzy.

Najliczniej reprezentowaną grupą zwierząt kręgowych na przedmiotowym terenie są ptaki. Stwierdzono tu obecność 94 gatunków ptaków, z czego 90 objętych jest ochroną prawną. Spośród odnotowanych tu przedstawicieli awifauny zdecydowana większość (86 gatunków) chroniona jest ściśle. Status ochronny jednego z gatunków ptaków, a mianowicie gawrona, uzależniony jest od jego miejsca występowania: w granicach administracyjnych miast podlega on ochronie częściowej, a poza granicami miast – ścisłej. Ponadto 4 gatunki spośród występujących na terenie gminy przedstawicieli tej grupy kręgowców zostały wymienione w Polskiej czerwonej księdze zwierząt (Głowaciński 2001). Są to: kureczka zielonka (zielonka) i rybitwa rzeczna zaliczone do gatunków bliskich zagrożenia (NT) oraz dudek i kropiatka (DD – niewystarczające dane do określenia stopnia zagrożenia).

W stosunku do wszystkich gatunków ptaków objętych ochroną gatunkową zgodnie z ustawodawstwem obowiązuje zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w

okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących.

Na obszarze gminy Ryglice notowane były także ptaki nie objęte ochroną prawną, takie jak: bażant zwyczajny *Phasianus colchicus*, kuropatwa zwyczajna *Perdix perdix*, gołąb grzywacz *Columba palumbus*, łyska *Fulica atra* czy kaczka krzyżówka *Anas platyrhynchos*.

Gady na przedmiotowym terenie reprezentowane są przez objęte częściową ochroną gatunki: zaskrońca *Natrix natrix*, jaszczurkę zwinkę *Lacerta agilis* i żmiję zygzakowatą *Vipera berus*, padalca zwyczajnego *Anguis fragilis* i jaszczurkę żyworodną *Lacerta vivipara*. Z terenu gminy podane zostało także stanowisko chronionego ściśle gniewosza plamistego *Coronella austriaca*.

Do grupy chronionych kręgowców należą ponadto związane ze środowiskiem wodnym płazy. Z terenu gminy podawano stanowiska 13 gatunków przedstawicieli tej gromady. Wszystkie one objęte są ochroną gatunkową, dodatkowo obowiązuje w stosunku do nich zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia. Osiem z pośród stwierdzonych na terenie gminy gatunków płazów wymienionych jest w załącznikach Dyrektywy siedliskowej. Ponadto dwa gatunki umieszczono w Polskiej czerwonej księgi zwierząt, Głowaciński (2001), są to traszka grzebieniasta *Triturus cristatus* i kumak górski *Bombina bombina*.

Najliczniej, podobnie jak i w innych rejonach, na analizowanym obszarze reprezentowane są bezkręgowce, w wśród nich – głównie owady, pajęczaki i mięczaki. Owady reprezentują przedstawicieli różnych grup systematycznych, zajmujących zróżnicowane siedliska, w tym między innymi liczne gatunki zaliczane do ważek, motyli, prostoskrzydłych, chrząszczy, muchówek, błonkówek czy pluskwiaków. Wśród bezkręgowców występujących na obszarze gminy Ryglice wyróżnić można zwierzęta objęte ochroną gatunkową, takie jak np. trzmiele (*Bombus* spp.), niektóre gatunki z rodzaju biegacz (*Carabus*), mrówka (*Formica* spp.), ślimak winniczek *Helix pomatia* i inne.

Gatunki chronionych ptaków stwierdzone na terenie gminy Ryglice: *zalecenia zgodne z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 06 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2014, poz. 1348, kategorie zagrożenia wg Polskiej czerwonej księgi zwierząt, Głowaciński (2001): DD – dane niedostateczne, NT – gatunek bliski zagrożenia:*

Lp.	Nazwa gatunkowa	Ochrona i zalecenia ochronne *	Kategoria zagrożenia **
1.	Białorzętka <i>Oenanthe oenanthe</i>	ściśła	
2.	Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>	ściśła, wymóg ochrony czynnej	
3.	Brodziczek krzykliwy <i>Tringa hypoleucos</i>	ściśła, (1)	
4.	Brzeczka <i>Locustella luscinioides</i>	ściśła	
5.	Cierniówka <i>Sylvia communis</i>	ściśła	

6.	Czajka <i>Vanellus vanellus</i>	ściśła, wymóg ochrony czynnej	
7.	Drozd śpiewak <i>Turdus philomelos</i>	ściśła	
8.	Dudek <i>Upupa epos</i>	ściśła, wymóg ochrony czynnej	DD
9.	Dzięcioł duży <i>Dendrocopos major</i>	ściśła	
10.	Dzięciołek <i>Dendrocopos minor</i>	ściśła	
11.	Dzięcioł zielony <i>Picus viridis</i>	ściśła, wymóg ochrony czynnej	
12.	Dziwonia <i>Carpodarus erythinus</i>	ściśła	
13.	Dzwoniec <i>Carduelis chloris</i>	ściśła	
14.	Gawron <i>Corvus frugilegus</i>	ściśła gawron - osobniki poza obszarem administracyjnym miast; częściowa osobniki w obszarze administracyjnym miast	
15.	Gąsiorek <i>Lanius collurio</i>	ściśła	
16.	gołąb miejski <i>Columba livia forma urbana</i>	częściowa	
17.	Grubodziób <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	ściśła	
18.	Jaskółka brzegówka <i>Riparia riparia</i>	ściśła	
19.	Jaskółka dymówka <i>Hirundo rustica</i>	ściśła	
20.	Jaskółka oknówka <i>Delichon urbica</i>	ściśła	
21.	Jastrząb <i>Accipiter gentilis</i>	ściśła, (1)	
22.	Jerzyk <i>Apus apus</i>	ściśła, wymóg ochrony czynnej	
23.	Kawka <i>Corvus monedula</i>	ściśła	
24.	Kłaskawka <i>Saxicola torquata</i>	ściśła	
25.	Kokoszka wodna <i>Gallinula chloropus</i>	ściśła	
26.	Kopciuszek <i>Phoenicurus ochrorus</i>	ściśła	
27.	Kos <i>Turdus merula</i>	ściśła	

28.	Kowalik <i>Sitta europaea</i>	ścista	
29.	Krakwa <i>Anas strepera</i>	ścista, wymóg ochrony czynnej	
30.	Krętogłów <i>Jynx torquilla</i>	ścista	
31.	Krogulec <i>Accipiter nisus</i>	ścista, (1)	
32.	Kropiatka <i>Porzana porzana</i>	ścista	DD
33.	Kukułka <i>Cuculus canorus</i>	ścista	
34.	Kulczyk <i>Serinus serinus</i>	ścista	
35.	Kureczka zielonka <i>Porzana parna</i>	ścista	NT
36.	Kwiczół <i>Turdus pilaris</i>	ścista	
37.	Łozówka <i>Acrocephalus palustris</i>	ścista	
38.	Makolągwa <i>Carduelis cannabina</i>	ścista	
39.	Mazurek <i>Passer montanus</i>	ścista	
40.	Mewa siwa <i>Larus canus</i>	ścista, wymóg ochrony czynnej	
41.	Mewa śmieszka <i>Larus ridibundus</i>	ścista	
42.	Muchołówka szara <i>Muscicapa striata</i>	ścista	
43.	Myszołów zwyczajny <i>Buteo buteo</i>	ścista	
44.	Ortolan <i>Emberiza hortulana</i>	ścista	
45.	Orzechówka <i>Nucifraga caryocactes</i>	ścista	
46.	Pęczacz leśny <i>Certhia familiaris</i>	ścista	
47.	Perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i>	ścista	
48.	Perkozek <i>Tachybaptus ruficollis</i>	ścista	
49.	Piecuszek <i>Phylloscopus trochilis</i>	ścista	
50.	Pierwiosnek <i>Phylloscopus collybita</i>	ścista	

51.	Piegiża <i>Sylvia curruca</i>	ścista	
52.	Pleszka <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	ścista	
53.	Pliszka siwa <i>Motacilla alba</i>	ścista	
54.	Pliszka żółta <i>Motacilla flava</i>	ścista	
55.	Pokląska <i>Saxicola rubetra</i>	ścista	
56.	Pokrzewka czarnołbista <i>Sylvia atricapilla</i>	ścista	
57.	Pokrzewka ogrodowa <i>Sylvia borin</i>	ścista	
58.	Potrzos <i>Emberiza schoeniclus</i>	ścista	
59.	Potrzos <i>Emberiza schoeniclus</i>	ścista	
60.	Pójdźka <i>Athene noctua</i>	ścista, wymóg ochrony czynnej, (1)	
61.	Pustułka <i>Falco tinnunculus</i>	ścista, wymóg ochrony czynnej	
62.	Puszczyk <i>Strix aluco</i>	ścista	
63.	Raniuszek <i>Aegithalos caudatus</i>	ścista	
64.	Remiz <i>Remiz pendulinus</i>	ścista	
65.	Rokitniczka <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	ścista	
66.	Rudzik <i>Erithacus rubecula</i>	ścista	
67.	Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	ścista, (1)	NT
68.	Sierpówka <i>Streptopelia decaocto</i>	ścista	
69.	Sieweczka rzeczna <i>Charadrius dubius</i>	ścista, (1)	
70.	Sikora bogatka <i>Parus major</i>	ścista	
71.	Sikora modra (modraszka) <i>Parus caeruleus</i>	ścista	

72.	Sikora sosnówka (sosnówka) <i>Periparus ater</i>	ściśła	
73.	Sikora uboga <i>Parus palustris</i>	ściśła	
74.	Skowronek polny <i>Alauda arvensis</i>	ściśła	
75.	Sowa uszata (uszatka) <i>Asio otus</i>	ściśła	
76.	Sójka <i>Garrulus glandarius</i>	ściśła	
77.	Sroka <i>Pica pica</i>	częściowa	
78.	Srokosz <i>Lanius excubitor</i>	ściśła	
79.	Strzyżyk <i>Troglodytes troglodytes</i>	ściśła	
80.	Szczygieł <i>Carduelis carduelis</i>	ściśła	
81.	Szpak <i>Sturnus vulgaris</i>	ściśła	
82.	Świergotek łąkowy <i>Anthus pratensis</i>	ściśła	
83.	Świstunka leśna <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	ściśła	
84.	Trzciniak <i>Acrocephalus arundinaceus</i>	ściśła	
85.	Trznadel <i>Emberiza citrinella</i>	ściśła	
86.	Wilga <i>Oriolus oriolus</i>	ściśła	
87.	Wrona siwa <i>Corvus corone cornix</i>	częściowa	
88.	Wróbel domowy <i>Passer domesticus</i>	ściśła, wymóg ochrony czynnej	
89.	Zaganiacz <i>Hippolais icterina</i>	ściśła	
90.	Zięba <i>Fringilla coelebs</i>	ściśła	

Ptaki odnotowane na terenie analizowanego terenu wraz z ich statusem ochronnym: zalecenia zgodne z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 06 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2014, poz. 1348), kategorie zagrożenia wg Polskiej czerwonej księgi zwierząt, Głowaciński (2001): NT – gatunek bliski zagrożenia, DD – dane niedostateczne:

Lp.	Nazwa gatunkowa	Ochrona i zalecenia ochronne *	Dyrektywa siedliskowa**	Kategoria zagrożenia ***
1.	żaba wodna <i>Pelophyla x esculentus</i>	ochrona częściowa niepokojenia	-	-
2.	żaba trawna <i>Rana temporalia</i>	ochrona częściowa	-	-
3.	żaba moczarowa <i>Rana aravalis</i>	ochrona ścisła	załącznik IV	
4.	żaba jeziorkowa <i>Pelophyla x lessonae</i>	ochrona częściowa	załącznik IV	-
5.	grzebiuszka ziemna <i>Pelobates fuscus</i>	ochrona ścisła	załącznik IV	
6.	rzekotka drzewna <i>Hyla arborea</i>	ochrona ścisła, wymóg ochrony czynnej	załącznik IV	
7.	salamandra plamista <i>Salamandra salamandra</i>	ochrona częściowa		
8.	traszka zwyczajna <i>Lissotriton vulgaris</i>	ochrona częściowa	-	
9.	traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	ochrona ścisła, wymóg ochrony czynnej	załącznik II (kod 1166) załącznik IV	NT
10.	traszka górską <i>Triturus alpestris</i>	ochrona częściowa	-	
11.	ropucha szara <i>Bufo bufo</i>	ochrona częściowa	-	-
12.	ropucha zielona <i>Pseudepidalea viridis</i>	ochrona ścisła	załącznik IV	
13.	kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> L.	ochrona ścisła, wymóg ochrony czynnej	załącznik II (kod 1188) załącznik IV	
14.	kumak górski <i>Bombina variegata</i> L.	ochrona ścisła, wymóg ochrony czynnej	załącznik IV	DD

Ze względu na wielkość obszaru objętego zmianą planu, dane dotyczące flory i fauny zostały przedstawione dla całego obszaru gminy Ryglice. Można założyć, że na obszarze wsi Uniszowa cenne przyrodniczo elementy flory i fauny występują w południowej części obszaru, w granicach lasów położonych na terenie Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki. Tereny te są chronione zapisami zmiany planu i realizacja jego ustaleń nie wpłynie negatywnie na chronioną szatę roślinną oraz zwierzęta.

3.8. Walory krajobrazowe

Obszar położony w granicach administracyjnych gminy Ryglice wyróżnia się znacznymi walorami krajobrazowymi.

Krajobraz gminy jest urozmaicony ze względu na położenie geograficzne na obszarze Pogórza Ciężkowickiego, które charakteryzuje się dużym urozmaiceniem rzeźby terenu. W północnej części gminy znajdują się wzniesienia z górą Kokocz, będącą punktem widokowym, na południu wykształciło się przebiegające równoleżnikowe pasmo Brzanka – Liwocz. Teren między wzniesieniami poprzecinany jest dolinami rzek: Wątoka, Wolanki i Szwedki oraz ich dopływów. W tej pagórkowatej części gminy występują rozległe tereny otwarte użytkowane głównie rolniczo. Istotną rolę w krajobrazie odgrywają także tereny leśne.

Wzgórza w północnej części gminy z reguły nie przekraczają 400 m n.p.m. Łagodne stoki umożliwiają ich wykorzystanie rolnicze. Rolniczy krajobraz urozmaicają niewielkie obszary tereny leśne i zadrzewienia śródpolne. Z punktu widokowego na górze Kokocz (434 m n.p.m.) można podziwiać krajobraz południowej części gminy na tle Gorców, a przy dobrej widoczności również Tatr.

Do najbardziej atrakcyjnych miejsc pod względem krajobrazowym należą obszary na południu gminy – pasmo Brzanka-Liwocz, które tworzą porośnięte lasami wzniesienia o przeważającej wysokości od 400 do 500 m n.p.m. Najwyższym szczytem pasma jest Liwocz (562 m n.p.m.), położony na wschód od granicy gminy. Wzgórza pokryte są odznaczającymi się wysokim stopniem naturalności kompleksami buczyn, jedlin, grądów i łągów wraz z zabudową zlokalizowaną na stokach pasma zostały objęte ochroną poprzez ustanowienie Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki.

Dodatkowym walorem krajobrazowym są zalewiska ukształtowane przez człowieka w formie stawów hodowlanych, usytuowane m.in. w Bistuszowej i przy zespole dworsko-parkowym, na północ od rynku w Ryglicach. Stawy, wraz z roślinnością szuwarową porastającą brzegi, stanowią na tle ściany lasu atrakcyjną formę krajobrazu.

Krajobraz kulturowy związany jest głównie z osadnictwem, które na terenie gminy obejmuje miasto Ryglice z jego historycznym układem urbanistycznym rynku i terenów przyległych, założenia dworsko-parkowe, zabytkowe cmentarze ze starodrzewem, obiekty sakralne oraz wsie o indywidualnych cechach układu osadniczego i historyczną wiejską zabudową.

Układ urbanistyczny centrum miasta charakteryzuje rynek na planie czworoboku otoczony zabudową pierzejową, która stopniowo przechodzi w zabudowę jednorodziną wolnostojącą o charakterze typowym dla małych i średnich miast. Na obszarze miasta występuje również zabudowa usług publicznych, zgrupowana głównie w części północnej miasta. Na południe od rynku zlokalizowany jest cmentarz.

W krajobrazie gminy przeważają wsie o układzie ulicówek, łańcuchówek lub wielodrożnic, gdzie zabudowa koncentruje się wzdłuż dróg, które najczęściej wytyczono wzdłuż potoków czy zgodnie z przebiegiem wierzchołków. Krajobraz gminy wynika również z przebiegu historycznych osi kompozycyjno-komunikacyjnych związanych z przebiegiem dawnych szlaków: północ-południe i wschód-zachód, które wyznaczyły główne kierunki rozwoju osadnictwa. Zwarta zabudowa występuje jedynie w centralnej części Ryglic oraz w Zalasowej. Charakter ulicówki najbardziej widoczny jest w miejscowościach Lubcza i Uniszowa, częściowo w woli Lubeckiej, Kowalowej, Joninach i Bistuszowej. Zabudowa w formie przysiółków charakterystyczna jest dla sołectwa Zalasowa. Charakterystyczną cechą

w krajobrazie gminy Ryglice jest gęsta sieć dróg dojazdowych oraz rozproszona zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa jednorodzinna pośród terenów rolnych.

Nierzadko nowa zabudowa rozwija się wzdłuż sięgaczy biegnących w głąb pól uprawnych. Powoduje to zaburzenie charakteru krajobrazu poprzez zacieranie granic między obszarami zurbanizowanymi a otwartymi terenami rolnymi. Poszczególne miejscowości nadal zachowują przestrzenną odrębność, jednak miejscowo dochodzi do ich zlewania się.

Na krajobraz kulturowy składają się ponadto obiekty zabytkowe, takie jak kościoły, pałace, dwory, obiekty mieszkalne, cmentarze, założenia zieleni oraz kapliczki i krzyże przydrożne, którym to obiektom często towarzyszy starodrzew.

3.9. Obiekty i obszary chronione w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody

Obszary wyróżniające się znacznymi walorami krajobrazowymi oraz cennymi elementami przyrody ożywionej i nieożywionej występują na terenie całej gminy, co znalazło przełożenie na fakt, iż cały obszar gminy objęty zostały ochroną prawną w różnych formach.

Na terenie gminy Ryglice występują następujące obszarowe formy ochrony przyrody:

- Park Krajobrazowy Pasma Brzanki, obejmujący południową część gminy,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego – północna i środkowa część gminy,
- Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Kokoc” zlokalizowany na terenie Góry Kokoc w sołectwie Wola Lubecka,
- Obszar Natura 2000 Ostoja w Paśmie Brzanki LH120047,
- Obszar Natura 2000 Biała Tarnowska PLH120090.

Park Krajobrazowy Pasma Brzanki powołano w 1995 roku. Położony jest on na terenie gmin małopolskich: Ryglice, Gromnik, Rzepiennik Strzyżewski, Szerzyny i Tuchów oraz na terenie gminy Jodłowa w województwie podkarpackim. Podlega on zarządowi Zespołu Parków Krajobrazowych Pogórza w Tarnowie. Położony jest w mikroregionie Pasma Brzanki. Obejmuje rozciągnięte równoleżnikowo na długości około 13 km pasmo wzgórz o urozmaiconym krajobrazie i wysokości 400-562 m n.p.m., ciągnące się od przełomu rzeki Biała do doliny Wisłoki. Wykształcająca się tu obecnie szata roślinna wyróżnia się dość znacznym stopniem naturalności zbiorowisk leśnych, wśród których dominuje zespół żyznej buczyny karpackiej *Dentario glandulosae-Fagetum*. W dolinach rzecznych występują płaty podgórskiego łągu jesionowego *Carici remotae-Fraxinetum*, z drzewostanem budowanym głównie przez jesioną wyniosłego, olchę szarą, graba i dęba szypułkowego. Wśród zbiorowisk nieleśnych podkreślić należy występowanie muraw kserotermicznych, będących siedliskami dla coraz radszych w skali kraju gatunków kalcyfilnych. Zbiorowiska takie wykształcają się na podłożu zasobnym w węglan wapnia, głównie na zboczach o ekspozycji południowej i południowo-wschodniej. Na obszarze parku licznie reprezentowane są gatunki objęte ochroną gatunkową.

W granicach Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki znajduje się południowa część gminy Ryglice. Obejmuje on swoim zasięgiem znaczną część miasta Ryglice oraz sołectw: Bistusowa, Uniszowa, Joniny i Kowalowa.

Na obszarze Parku obowiązują zakazy zgodnie z *Uchwałą nr XXXV/535/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 24 kwietnia 2017 roku w sprawie Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki (Dz. U. Woj. Mał. z 2017 roku poz. 3205 oraz obowiązuje uchwała nr XII/140/19 Sejmiku Województwa*

Małopolskiego z dnia 26 sierpnia 2019 roku w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki w części położonej na terenie województwa małopolskiego uwzględniającego zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja w Paśmie Brzanki PLH120047 (Dz. U. Woj. Mał. Poz 6536).

Obszar Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego pełni rolę otuliny Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki. Ustanowiony został Rozporządzeniem Wojewody z dnia 28 sierpnia 1996 r. Administracyjnie Obszar, o powierzchni 50 991 ha, zlokalizowany jest w granicach dwóch województw: małopolskiego i podkarpackiego. Jego teren obejmuje obszar gminy Pleśna oraz część gmin: Ciężkowice, Czychów, Gromnik, Rygllice, Rzepiennik Strzyżewski, Skrzyszów, Szerzyny, Tarnów, Tuchów, Wojnicz i Zakliczyn. W jego strukturze przestrzennej przeważają nieleśne siedliska i zbiorowiska roślinne, przy czym lesistość jest stosunkowo niewielka, a lasy mają głównie charakter wysp leśnych w krajobrazie rolniczym. Lasy są rozproszone i pokrywają przede wszystkim wyższe partie terenu. Dominują tereny upraw rolnych, łąki, pastwiska, ponadto znaczne powierzchnie zajmują obszary zabudowane z towarzyszącą im zielenią urządzoną. Obiekt powołano w celu ochrony terenów o podstawowym i szczególnym znaczeniu dla kształtowania równowagi ekologicznej, zachowania różnorodności przyrodniczej, zabezpieczenia obszarów o aktualnym i potencjalnym znaczeniu dla wypoczynku i rekreacji oraz ochronę charakterystycznych cech krajobrazu i dziedzictwa kulturowego poprzez zachowanie tożsamości przyrodniczej i kulturowej.

W gminie Rygllice Obszar Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego obejmuje swoim zasięgiem jej część środkową i północną, które położone są z kolei poza Parkiem Krajobrazowym Pasma Brzanki.

Dla części Obszaru Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego położonego na terenie województwa małopolskiego obowiązują zakazy zgodne z *Uchwałą nr XLVIII/754/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 kwietnia 2018 roku w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego w części położonej w Województwie Małopolskim.*

Obszar Natura 2000 Ostoja w Paśmie Brzanki PLH120047

Ostoja w Paśmie Brzanki objęta jest ochroną w ramach *Dyrektywy siedliskowej* jako specjalny obszar ochrony siedlisk. Całkowita powierzchnia ostoi wynosi 788,9 ha. Swoimi granicami obszar obejmuje fragmenty gminy Tuchów, Gromnik oraz południowo-zachodni fragment gminy Rygllice porośnięty lasami. Rzeźba terenu w granicach ostoi jest bardzo urozmaicona, charakteryzuje się znacznymi przewyższeniami, silnie nachylonymi stokami oraz głęboko wciętymi, V-kształtnymi dolinami potoków. Występują tu również odsłaniające się piaskowce w postaci pojedynczych skał ostańcowych. Pasma Brzanki cechuje znaczne zróżnicowanie zbiorowisk roślinnych i bogactwo flory. Na najwyższych wzniesieniach przekraczających 500 m n.p.m. (Brzanka) wykształciło się piętro regła dolnego z płatami żywej buczyny karpackiej w formie reglowej *Dentario glandulosae-Fagetum*. Buczyna karpacka rozwija się tu również w piętrze pogórza, przybierając formę podgóorską *Dentario glandulosae-Fagetum collinum*. Na grzbietowych spłaszczeniach terenu w reglu dolnym wykształciły się fragmenty kwaśnej buczyny górskiej *Luzulo luzuloidis-Fagetum*. Pomiędzy płatami buczyn obszaru, w miejscach o odpowiedniej morfologii terenu, występują niewielkie płaty jaworzyny z jęczmikiem zwyczajnym

Phyllido-Aceetum. W obszarze do wysokości 360-400 m n.p.m. rozwinęły zbiorowiska grądu subkontynentalnego *Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum* porastające głównie strome zbocza rzek i potoków (dolina Białej i jej dopływów w okolicach Golanki i Lubaszowej), a w dolinach potoków utrzymują się fragmenty łągów podgórskich

Na terenie Pasma Brzanki odnotowano 5 gatunków zwierząt objętych art. 4 dyrektywy 2009/147WE i wymienionych w załączniku II dyrektywy 92/43IEWG, tj. kumaka górskiego *Bombina variegata*, bobra *Castor fiber*, wydry *Lutra lutra* oraz traszki karpackiej *Triturus montadoni*. Do najpoważniejszych zagrożeń w obrębie obszaru zalicza się wysychanie zbiorników wodnych będących miejscami rozrodu płazów, nadmierną penetracją turystyczną oraz gospodarke leśną.

Zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja w Paśmie Brzanki PLH120047 został zawarty w planie ochrony dla Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki: Uchwała nr XII/140/19 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 sierpnia 2019 roku w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki w części położonej na terenie województwa małopolskiego uwzględniającego zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja w Paśmie Brzanki PLH120047 (Dz. U. Woj. Mał. Poz 6536).

Plan zadań ochronnych wskazał cztery przedmioty ochrony:

- kwaśne buczyny – 9110
- żyzne buczyny -9130
- grad środkowoeuropejski i subkontynentalny – 9170
- Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach – 9180

Do potencjalnych zagrożeń przedmiotów ochrony wskazuje się:

- usuwanie martwych i umierających drzew (B02.04), które wpłyną na zmianę prowadzenia gospodarki leśnej, w wyniku której pozostaje mniej niż 15 m³/ha martwego drewna w kwaśnych i w żyznych buczynach, oraz mniej niż 15 m³/ha martwego drewna w grądach subkontynentalnych
- biotyczne i abiotyczne procesy naturalne (K), takie jak np. katastrofalna ulewa wiosną 2014 roku, która spowodowała czasowy zanik stanowiska jęczmika zwyczajnego

W toku prac wykonanych na potrzeby sporządzenia zakresu planu zadań ochronnych nie stwierdzono potrzeby jego dalszego uszczegółowienia, poprzez wykonanie w przyszłości planu ochrony dla całości lub części tego obszaru. W ramach zakresu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja w Paśmie Brzanki PLH120047 (PZO) wykonano wszystkie prace terenowe i planistyczne pozwalające na dokonanie oceny stanu ochrony siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru oraz diagnozę zagrożeń i zaplanowanie działań ochronnych. Dokument w postaci Planu Ochrony PKPB uwzględniający zakres PZO pozwala w pełni objąć ochroną ten obszar, bez konieczności sporządzenia Planu Ochrony. Z uwagi na powyższe w dokumencie nie wskazuje się dodatkowego terminu porządzenia Planu Ochrony dla obszaru Natura 2000 Ostoja w Paśmie Brzanki PLH120047, o którym mowa w art. 28 ust. 10 pkt. 6 ustawy o ochronie przyrody.

Obszar Natura 2000 Biała Tarnowska PLH120090

Łączna powierzchnia obszaru wynosi 957,46 ha. Ostoja położona jest z zasięgu następujących jednostek administracyjnych: w powiecie gorlickim, w gminach Uście Gorlickie, Bobowa, w powiecie

nowosądeckim, gminach Grybów, Grybów – miasto, Korzenna oraz w powiecie tarnowskim, w gminach Ciężkowice, Gromnik, Tuchów, Ryglice, Pleśna, Tarnów. Na terenie gminy Ryglice zlokalizowany jest tylko jego mały fragment obszaru Obszar Natura 2000 Biała Tarnowska PLH120090, który obejmuje wąską dolinę rzeki Białej wraz z doliną Szwedki do mostu w Bistuszowej.

Biała Tarnowska jest rzeką górską, prawym dopływem Dunajca. Jej źródła znajdują się u podnóża wzgórza Lackowa (najwyższego szczytu Beskidu Niskiego, 997 m n.p.m.). Rzeka wpada do Dunajca w okolicy Tarnowa. Długość rzeki wynosi 101,8 km, jej wody zasilane są przez 32 potoki, w tym Szwedkę i Wątok.

Obszar Obszar Natura 2000 Biała Tarnowska PLH120090 obejmuje zasoby 4 typów chronionych siedlisk przyrodniczych:

- pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków (3220),
- zarośla wrześniowo-wierzbowe na żwirowiskach i kamieńcach górskich potoków *Salici-Myricarietum* – z przewagą wrześni (3240),
- zarośla wierzbowe na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków *Salici-Myricarietum* – z przewagą wierzby (3240),
- łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe *Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae* oraz olsy źródliskowe (91E0).

Ponadto w granicach ostoi stwierdzono także występowanie 5 gatunków zwierząt będących przedmiotem zainteresowania WE. Zaliczają się do nich 3 gatunki ryb: boleń pospolity *Aspius aspius*, brzanka *Barbus carpathicus*, łosoś szlachetny (pospolity) *Salmo salar* oraz kumak górski *Bombina variegata* i małż, skójka gruboskorupowa *Unio crassus*.

Do głównych zagrożeń na przedmiotu obszaru zaliczono m.in. wydobywanie piasku i żwiru, regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych, realizację projektów hydrotechnicznych, jazów, tam, inne formy dokonywania zmiany stosunków wodnych przez człowieka, zabudowę rozproszoną i inne rodzaje aktywności człowieka związane z urbanizacją, przemysłem etc., ruch pojazdów zmotoryzowanych, pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych i obiektów rekreacyjnych, ekspansję gatunków inwazyjnych takich jak: rdestowiec ostrokończysty *Reynoutria japonica*, rdestowiec pośredni *R. xbohemica*, niecierpek gruczołowaty *Impatiens glandulifera*, barszcz Sosnowskiego *Heracleum sosnowskii* oraz wycinkę lasów. Na zachowanie siedlisk łągowych negatywnie wpływa również zniekształcenia składu gatunkowego warstwy roślin zielnych przez ekspansywną mozgę trzcinową *Phalaris arundinacea* (w miejscach odsłoniętych w wyniku likwidacji zarośli łągowych), bądź też w wyniku nasadzeń niewłaściwych ekologicznie rodzimych gatunków drzew (lipa drobnolistna, olsza czarna, sosna) oraz sporadycznie obcych geograficznie: topoli balsamicznych czy dębu czerwonego. Do występujących tu zagrożeń zalicza się m.in. ponadto: zanieczyszczenie wód powierzchniowych, melioracja i osuszanie oraz nadmierny ruch turystyczny.

Dla Obszaru Obszar Natura 2000 Biała Tarnowska PLH120090 obowiązuje plan zadań ochronnych zgodnie z *Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 10 maja 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Biała Tarnowska PLH120090*. W dokumencie dokonano identyfikacji istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk

będących przedmiotami ochrony obszaru Obszar Natura 2000 Biała Tarnowska PLH120090, cele działań ochronnych i działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania. Do działań ochronnych dla obszaru Biała Tarnowska zaliczono m.in. utrzymanie jakości hydromorfologicznej rzek i potoków, utrzymanie naturalnego zróżnicowania substratu dennego, utrzymanie areału priorytetowego siedliska przyrodniczych 91E0 (łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe *Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae* i olsy źródliskowe), utrzymanie miejsc rozrodu kumaka górskiego *Bombina variegata*, ograniczenie presji ryb drapieżnych i konkurencji ze strony ryb bentosożernych dla ochrony brzanki *Barbus meridionalis* i skójki gruboskorupowej *Unio crassus*, a ponadto: usuwanie obcych gatunków inwazyjnych roślin, usuwanie odpadów zgromadzonych na brzegach cieków oraz kształtowanie postaw społecznych. Do obszarów wskazanych do wdrażania działań ochronnych należy m.in. fragment ostoi znajdujący się w granicach gminy Ryglice. Dla terenu tego wskazano m.in. następujące działania: udrożnienie budowli, usuwanie odpadów i utrzymanie areału łęgów.

Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Kokocz” położony jest w sołectwie Wola Lubecka, w północnej części gminy Ryglice, w pobliżu granicy z gminą Pilzno. Przedmiotem ochrony jest tutaj jest mozaika ekosystemów leśnych, nieleśnych i wodnych, zasiedlanych przez wiele cennych gatunków roślin i zwierząt (w tym gatunki chronione i zagrożone) oraz krajobrazu naturalnego i kulturowego, zasługujących na ochronę ze względu na ich walory widokowe, przyrodnicze i estetyczne. Wyróżniającym walorem florystycznym jest podawane z płatów tutejszych zbiorowisk leśnych obfite stanowisko rzadkiego i ściśle chronionego gatunku, jakim jest kłokoczka południowa *Staphylea pinnata*. Kłokoczka południowa jest krzewem objętym ochroną ścisłą. Należy ona ponadto do grupy gatunków, których nie dotyczą odstępstwa, o którym mowa w § 8 pkt 1 *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014, poz. 1409)* stanowiące, iż zakazy umyślnego niszczenia i uszkodzania gatunków chronionych oraz niszczenia ich siedlisk nie dotyczą wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, jeżeli technologia prac uniemożliwia przestrzeganie tych zakazów. Kłokoczka południowa w wielu rejonach Polski została uznana za silnie zagrożoną wyginięciem lub regionalnie wymarłą. Stanowisko na górze Kokocz jest również cenne z tego względu, że wypełnia lukę występowania gatunku w obrębie Karpat Polskich, a w szczególności na Pogórzu Ciężkowickim.

W runie lasów położonych na zboczach góry Kokocz odnotowano także objętego ochroną częściową wawrzynka wilczetyko *Daphne mezereum* oraz kruszczyka szerokolistnego *Epipactis helleborine* i rdzawoczerwonego *E. atrorubens*. Na śródleśnych mokradłach istnieją ponadto stanowiska chronionych mszaków.

Na terenie Zespołu obowiązują zakazy zgodne z *Uchwałą nr IX/55/11 Rady Miejskiej w Ryglicach z dnia 10 maja 2011 r. w sprawie ustanowienia Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego „Kokocz” na terenie Góry Kokocz w miejscowości Wola Lubecka*.

Ponadto na obszarze gminy Ryglice zlokalizowanych jest 7 pomników przyrody ożywionej w postaci pojedynczych drzew. 3 dębów szypułkowych *Quercus robur*, 2 lip drobnolistnych *Tilia cordata*, jednej topoli osiki *Populus tremula* oraz graba pospolitego *Carpinus betulus*. Na szczególną uwagę wśród usytuowanych na terenie gminy pomników przyrody zasługuje grab pospolity o obwodzie pierśnicowym

zbliżającym się do 4 metrów, zaliczany do dziesięciu najstarszych i największych okazów tego gatunku rosnących w Polsce.

4. Informacje o projekcie planu

Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryglice dla wsi uniszowa jest skutkiem podjęcia uchwały inicjującej nr VIII/59/19 Rady Miejskiej w Ryglicach z dnia 26 kwietnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryglice dla wsi Uniszowa..

4.1. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami

Oceniany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego realizuje ustalenia zawarte w obowiązującym ustawodawstwie. Ustalenia planu nie naruszają ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ryglice oraz zapisów zawartych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego. Zapisy planu są również spójne z zapisami zawartymi w programie ochrony środowiska dla gminy Ryglice na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2020.

4.2. Prezentacja projektu planu

Zakres zmian w stosunku do obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryglice dla wsi Uniszowa, uchwalonego przez Radę Miejską w Ryglicach uchwałą nr XXXVII/186/06 z dnia 26 kwietnia 2006 r. można podzielić na następujące grupy :

- zmiany edycyjne,
- zmiany rysunkowe w zakresie powiększenia terenów budowlanych zgodnie z obowiązującym Studium
- zmiany linii rozgraniczających wynikające z dostawania do stanu istniejącego lub obowiązującego podziału na działki,
- zmiany w zakresie likwidacji nieprzekraczalnych wewnętrznych linii,
- zmiany tekstu wynikające z dokonanych podziałów w rysunku planu lub uzupełnienia braków numeracji
- zmiany tekstu wynikające z dostosowania do obecnych standardów zapisu planów miejscowych opartych o orzecznictwo sądów administracyjnych oraz praktykę wynikającą ze stosowania ustaleń planu dla wsi Uniszowa w procesie inwestycyjnym,

W odniesieniu do wymienionych grup zmian stwierdzić należy, iż chociaż stanowią one pewną zmianę w odniesieniu do poprzedniego planu, jednakże jak to zostanie wykazane nie mają one istotnego wpływu na zmianę oddziaływania na środowisko całego planu.

W projekcie ustalono następujące przeznaczenia terenu:

- a) MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- b) MNU - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej,
- c) ML – tereny zabudowy letniskowej,
- d) MR1 – tereny zabudowy zagrodowej,
- e) MR2 – tereny zabudowy agrostorystycznej,

- f) UU - tereny zabudowy usługowej,
- g) US - tereny sportu i rekreacji,
- h) PU - tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej,
- i) IT – tereny infrastruktury technicznej,
- j) R – tereny rolne,
- k) ZP – tereny zieleni urządzonej,
- l) ZN – tereny zieleni nieurządzonej,
- m) ZL – tereny lasów,
- n) WP - tereny wód powierzchniowych śródlądowych,
- o) KDZ – tereny dróg publicznych klasy zbiorczej,
- p) KDL - tereny dróg publicznych klasy lokalnej,
- q) KDD - tereny dróg publicznych klasy dojazdowej,
- r) KDW - tereny dróg wewnętrznych.

Liniami rozgraniczającymi wyznaczono poszczególne tereny, dla których ustalono przeznaczenia podstawowe, sposób zagospodarowania i użytkowania terenów, a także nakazy, zakazy i dopuszczenia.

Główną osią układu komunikacyjnego obszaru objętego projektem planu miejscowego jest ul. Tuchowska. Skomunikowanie wewnętrzne obszaru stanowi sieć lokalnych połączeń komunikacyjnych drogami gminnymi uzupełniona drogami wewnętrznymi.

Studium przewiduje w tym terenie głównie zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, usługową oraz tereny upraw polowych, tereny zieleni oraz lasów.

4.3. Zapisy planu ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko

W projekcie planu wprowadzono ustalenia mające na celu minimalizację negatywnego wpływu na środowisko takie jak:

„§5. 1. W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego ustala się:

- 1) niezależnie od ustaleń zdefiniowanych dla poszczególnych przeznaczeń obowiązującymi są wymogi wynikające z przepisów odrębnych w zakresie ochrony środowiska;
- 2) zakazuje się:
 - a) lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii,
 - b) wprowadzania nowych funkcji lub działalności, uciążliwych dla otoczenia i przeznaczenia terenów, pogarszających jakość środowiska, a także związanych ze składowaniem lub przetwarzaniem odpadów, za wyjątkiem dopuszczeń zawartych w pkt 3,
 - c) lokalizowania obiektów i urzędzeń, których uciążliwość wykracza poza teren, do którego jej właściciele lub użytkownicy posiadają prawo dysponowania, za wyjątkiem dopuszczeń zawartych w pkt 3,

- d) odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód i do ziemi,
- e) zagospodarowania terenów na cele związane ze składowaniem, utylizacją lub przetwarzaniem odpadów za wyjątkiem magazynowania odpadów komunalnych przez pierwotnego wytwórcę odpadów;
- f) wprowadzania nowych funkcji lub działalności, które prowadzą do zakłócenia spływu lub retencji wód,
- g) likwidacji istniejących cieków wodnych oraz sieci melioracyjnych, za wyjątkiem dopuszczeń określonych w pkt. 3;

3) dopuszcza się:

- a) realizację dróg publicznych oraz infrastruktury technicznej, w tym z zakresu łączności,
- b) realizację inwestycji celu publicznego,
- c) realizację obiektów budowlanych związanych z ochroną przeciwpowodziową,
- d) przebudowę i remont sieci melioracyjnej, w tym jej skanalizowanie,
- e) dopuszcza się działania o charakterze remontu lub zmiany technologii na mniej uciążliwą dla środowiska w przedsięwzięciach naruszających ustalenia pkt. 1.

2. W zakresie ochrony przed hałasem:

- 1) ochronie przed hałasem podlegają tereny, nieruchomości i działki, dla których obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu określone na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska, położone w terenach o symbolach: MN, MNU, ML, MN1, MR2, US oraz usługi społeczne z zakresu oświaty, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej, a także zabudowa usług turystycznych położone w terenach o symbolach UU;
- 2) w miejscach występowania istniejącej zabudowy mieszkaniowej ochrona przed hałasem powinna polegać na stosowaniu rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach.

4. W zakresie ochrony terenów zieleni i wartości krajobrazowych nakazuje się ochronę lokalnych wartości krajobrazu oraz zieleni poprzez zachowanie i utrzymanie istniejącej zieleni wysokiej, z dopuszczeniem działań wynikających z ustawy o ochronie przyrody.

5. W zakresie ochrony przed wibracjami oraz polami elektromagnetycznymi obowiązują przepisy sanitarne, ochrony środowiska oraz prawa budowlanego, w tym nakaz ograniczenia wibracji do poziomu wartości dopuszczalnych na granicy użytkowanego terenu.

6. Zakazuje się lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii.

7. W zakresie ochrony przyrody wskazuje się:

- 1) Korytarz Ekologiczny Pogórze Ciężkowickie, w zasięgu którego obowiązują przepisy związane z ochroną przyrody;
- 2) Obszar Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego, w zasięgu którego obowiązują przepisy związane z ochroną przyrody, w szczególności Uchwała nr XLVIII/754/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego;
- 3) Park Krajobrazowy Pasma Brzanki, w zasięgu którego obowiązują przepisy związane z ochroną przyrody, w szczególności Uchwała nr XXXV/535/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 24 kwietnia 2017 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki;
- 4) Obszar Natura 2000 – Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk „Ostoja w Paśmie Brzanki” – PLH120047, w zasięgu którego obowiązują przepisy związane z ochroną przyrody.”

Ponadto dla każdego wyodrębnionego terenu na którym dopuszcza się zabudowę określono powierzchnię zabudowy, powierzchnię biologicznie czynną, wysokość i intensywność zabudowy, a na terenach niezurbanizowanych wykluczono możliwość zabudowy poza przypadkami wynikającymi z przepisów odrębnych.

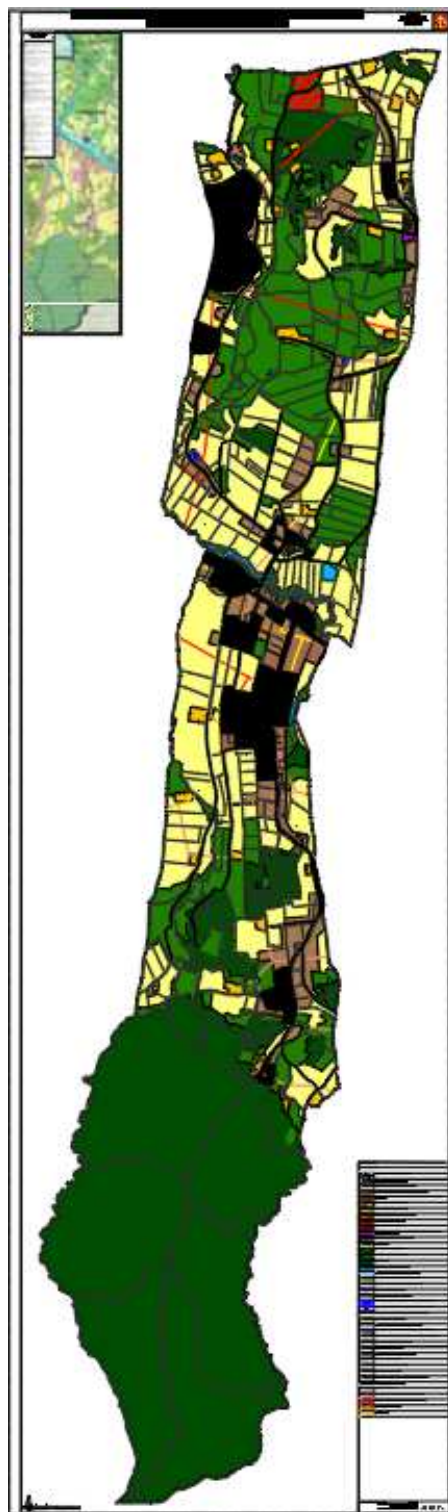
4.4. Zapisy planu w odniesieniu do obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Cały obszar opracowania jest objęty prawem miejscowym. Podstawowe ustalenia w zakresie opisu przeznaczeń podstawowych, dopuszczeń oraz wskaźników urbanistycznych zostały w dużej mierze w projekcie planu utrzymane, lub wprowadzone jako dopuszczone do ustaleń. Wskazany powyżej miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wskazał podstawowe kategorii terenów określając dla nich podstawowe i dopuszczone przeznaczenia terenu:

- a) MN-tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- b) MNU-tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z uzupełniającą funkcją usługową
- c) ME-tereny zabudowy rekreacyjnej
- d) U-tereny zabudowy usługowej
- e) UK-tereny usług kultu religijnego
- f) UO-tereny usług oświaty
- g) UT-tereny usług turystyki i zabudowy rekreacyjnej
- h) US-tereny sportu i rekreacji
- i) RM-tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych
- j) RMj-tereny zabudowy zagrodowej z uzupełniającą zabudową mieszkaniową jednorodziną

- k) R-tereny rolnicze
- l) RO-tereny rolnicze – sady i ogrody
- m) P-tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów
- n) ZL-tereny lasów
- o) ZLp-tereny dolesień
- p) WS-tereny wód powierzchniowych śródlądowych
- q) WSp-tereny pod projektowane zbiorniki retencyjne

Rys 4. Przyrost terenów zurbanizowanych w stosunku do obowiązujących dokumentów planistycznych:



5. Identyfikacja wpływu ustaleń planu na środowisko

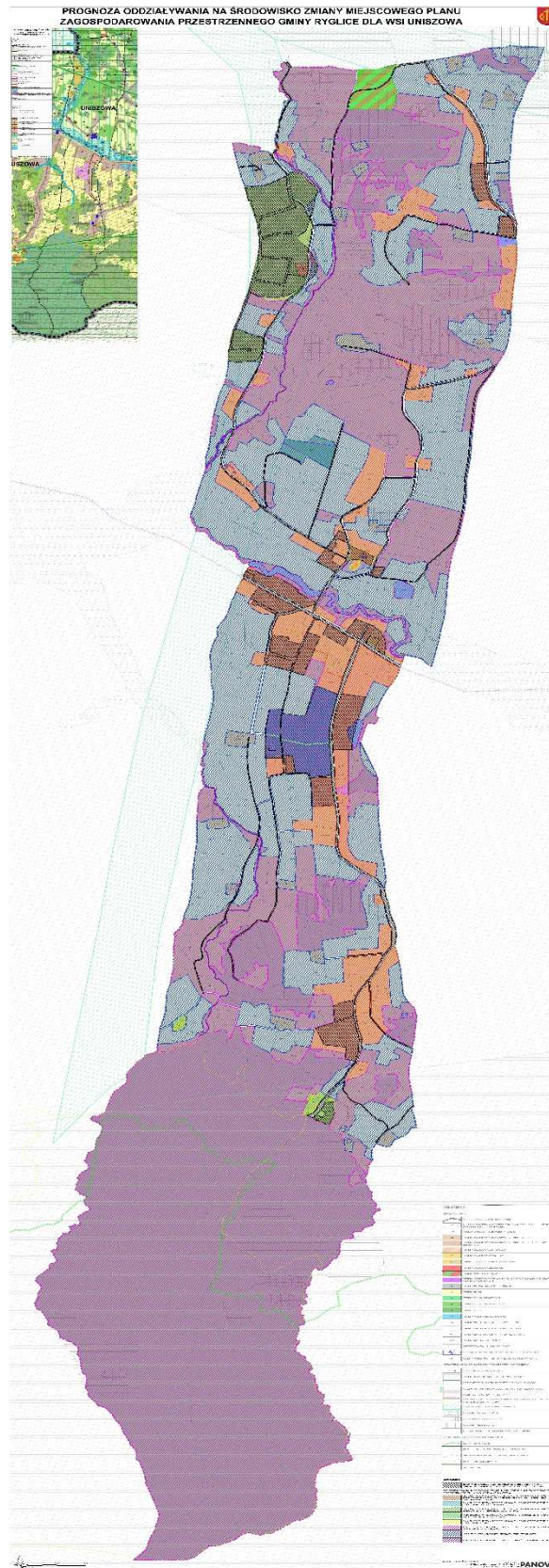
5.1. Przewidywane oddziaływania na środowisko

Wstępna prognoza zmian zachodzących w środowisku służy określeniu tendencji przekształceń, które może powodować dotychczasowe i projektowane użytkowanie (zagospodarowanie) terenów. Generalnie należy stwierdzić, że w granicach opracowania będzie dochodzić do utrzymywania bądź pogłębiania się oddziaływań już tu występujących.

Potencjalne zmiany w środowisku na omawianym terenie mogą być związane między innymi ze stopniowym rozwojem obszarów zabudowy mieszkaniowej, a co za tym idzie zajmowaniem kolejnych powierzchni biologicznie czynnych. Stopniowy rozwój zabudowy przyczyni się do kontynuacji zmian w lokalnym krajobrazie, przy czym zmiany te będą nawiązywały do już istniejącego zagospodarowania. Przyrost terenów zabudowanych potencjalnie przyczyni się również do lokalnych zmian warunków aerosanitarnych i topoklimatycznych. Lokalnie wzrośnie emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza, a lokalnie również hałasu bytowego i komunikacyjnego.

W planie miejscowym na znacznej powierzchni utrzymany zostanie rolniczy charakter terenu oraz obszary leśne. Wdrażanie obowiązujących przepisów prawa i dążenie do osiągnięcia norm przewidzianych w obowiązującym ustawodawstwie z zakresu ochrony środowiska, a także wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa będzie sprzyjało ograniczeniu oddziaływania antropogenicznego, a także poprawie jakości poszczególnych komponentów środowiska. Dzięki temu możliwe będzie utrzymanie i poprawa stanu istniejących siedlisk oraz pojawienie się nowych gatunków fauny i flory. Właściwe zagospodarowanie dostępnych przestrzeni umożliwi także zachowanie istniejących walorów przyrodniczo-krajobrazowych.

Rys 5. Prognoza oddziaływania na środowisko (rysunek bezskalowy):



Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryglice dla wsi Uniszowa

5.2. Ocena istotności przewidywanych oddziaływań

Skutki możliwych oddziaływań zagospodarowania terenu w obszarze opracowania będą zależały od stopnia realizacji ustaleń projektu planu oraz przepisów z zakresu ochrony środowiska, jak również od przestrzegania zasad zrównoważonego rozwoju, ład przestrzennego, wrażliwości terenów sąsiadujących, a także od kumulacji oddziaływań. Mając na uwadze powyższe, sporządzono tabelę obrazującą wpływ ustaleń projektu planu na komponenty środowiska w zależności od:

- siły i kierunku oddziaływań:
 - (+) korzystnie wpływające na środowisko,
 - (0) neutralne wobec środowiska,
 - (-) negatywne dla środowiska, w stopniu: **1** - nieznacznym, **2** - umiarkowanym, **3** - znaczącym,
- czasu oddziaływania:
 - (K) krótkoterminowe,
 - (Ś) średnioterminowe,
 - (D) długoterminowe,
- trwałości:
 - (N) nieodwracalne,
 - (O) odwracalne,
- sposobu oddziaływania:
 - (B) bezpośrednie,
 - (P) pośrednie,
 - (W) wtórne.

Tabela 1. Ocena wpływu ustaleń projektu planu na komponenty środowiska:

Ustalenia projektu planu	Wpływ na komponenty środowiska						
	Powierzchnia ziemi	Zasoby kopalin	Wody	Powietrze i klimat	Szata roślinna	Obszary przyrodniczo cenne	Środowisko społeczne
MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	-1 DNB	0	-1 DNP	-1 DNB	-1 DNB	-1 DNB	+ DNB
MNU – tereny zabudowy	-1 DNB	0	-1 DNP	-1 DNB	-1 DNB	-1 DNB	+ DNB

mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej							
ML – tereny zabudowy letniskowej	-1 DNB	0	-1 DNP	-1 DNB	-1 DNB	-1 DNB	+ DNB
MR1 - tereny zabudowy zagrodowej	-1 DNB	0	-1 DNP	-1 DNB	-1 DNB	-1 DNB	+ DNB
MR2 – tereny zabudowy agroturystycznej	-1 DNB	0	-1 DNP	-1 DNB	-1 DNB	-1 DNB	+ DNB
UU – tereny zabudowy usługowej	-1 DNB	0	-1 DNP	-1 DNB	-1 DNB	-1 DNB	+ DNB
US - tereny usług sportu i rekreacji	-1 DNB	0	-1 DNP	-1 DNB	-1 DNB	-1 DNB	+ DNB
PU - tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej	-1 DNB	0	-1 DNP	-1 DNB	-1 DNB	-1 DNB	+ DNB
IT – tereny infrastruktury technicznej	-1 DNB	0	-1 DNP	-1 DNB	-1 DNB	-1 DNB	+ DNB
R – tereny rolne	+	0	0	+	0	0	0
ZP – tereny zieleni urządzonej	+	0	0	+	0	0	1
ZN – tereny zieleni nieurządzonej	+	0	+	+	+	+	0
ZL – tereny lasów	+	0	+	+	+	+	0
WP - tereny wód powierzchniowych śródlądowych,	+	0	0	+	0	0	0
KDZ – tereny dróg publicznych klasy zbiorczej	-1 DNB	0 DNB	-1 DNP	-1 DNP	-1 DNP	-1 DNP	+ DNP
KDL – tereny dróg publicznych klasy lokalnej	-1 DNB	0 DNB	-1 DNP	-1 DNP	-1 DNP	-1 DNP	+ DNP
KDD – tereny dróg publicznych klasy dojazdowej	-1 DNB	0 DNB	-1 DNP	-1 DNP	-1 DNP	-1 DNP	+ DNP

KDW - tereny dróg wewnętrznych	-1 DNB	0 DNB	-1 DNP	-1 DNP	-1 DNP	-1 DNP	+ DNP
--------------------------------	-----------	----------	-----------	-----------	-----------	-----------	----------

5.3. Przewidywane skutki realizacji ustaleń projektu planu dla poszczególnych komponentów środowiska abiotycznego

Tabela nr 2. Typy możliwych oddziaływań na środowisko przyrodnicze:

oddziaływania pozytywne		oddziaływania negatywne	
typ oddziaływania	strefa/teren	typ oddziaływania	strefa/teren
powietrze			
Utrzymanie enklaw zieleni	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, ZN, ZL, ZP, R, WP	Utrzymanie poziomu emisji zanieczyszczeń lub lokalizacja nowych emitorów	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, PU, IT
		Wzrost natężenia emisji z ruchu drogowego oraz lokalizacja nowych dróg i miejsc postojowych	KDZ, KDL, KDD, KDW
		Zmniejszenie powierzchni terenów zieleni na rzecz terenów zabudowanych	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, PU
Powierzchnia ziemi, krajobraz			
Wprowadzenie minimalnego procentu powierzchni biologicznie czynnej wynoszącego od 10% do 80% dla poszczególnych terenów	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, PU, IT	Przyrost terenów zurbanizowanych	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, PU, IT
Wprowadzenie w zapisach planu ograniczenia wysokości zabudowy	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, PU, IT	Powstawanie nowych obiektów, mogących tworzyć dominanty w krajobrazie	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, PU, IT
Wyznaczenie terenów chronionych przed zabudową i niezabudowanych	ZN, ZL, ZP, R, WP	Rozbudowa systemu infrastruktury drogowej i jej zaplecza oraz infrastruktury technicznej	KDZ, KDL, KDD, KDW, IT
Utrzymanie enklaw zieleni	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, ZN, ZL, ZP, R, WP		

oddziaływania pozytywne		oddziaływania negatywne	
typ oddziaływania	strefa/teren	typ oddziaływania	strefa/teren
Zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych	ZN, ZL, ZP, R, WP		
gleby			
Wprowadzenie minimalnego procentu powierzchni biologicznie czynnej wynoszącego od 10% do 80% dla poszczególnych terenów	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, PU, IT	Ograniczenie powierzchni warstwy glebowej na rzecz powierzchni utwardzonych	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, PU, IT, KDZ, KDL, KDD, KDW
Wyznaczenie terenów chronionych przed zabudową i niezabudowanych	ZN, ZL, ZP, R, WP		
Utrzymanie enklaw zieleni.	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, ZN, ZL, ZP, R, WP		
wody			
Wprowadzenie ustaleń dotyczących działań i czynników wpływających pośrednio stan wód	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, PU, IT, ZN, ZL, ZP, R, WP	Wzrost udziału powierzchni szczelnych i związane z nim ograniczenie dopływu wód opadowych do gruntu	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, PU, IT, KDZ, KDL, KDD, KDW
klimat			
Wprowadzenie minimalnego procentu powierzchni biologicznie czynnej wynoszącego od 10% do 80% dla poszczególnych terenów	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, PU, IT	Wzrost emisji ciepła związany ze zwiększeniem udziału terenów zabudowanych	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, PU
Utrzymanie enklaw zieleni	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, ZN, ZL, ZP, R, WP	Likwidacja terenów zieleni, otwartych na rzecz powierzchni zabudowanych	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, PU, IT, KDZ, KDL, KDD, KDW
ludzie			

oddziaływania pozytywne		oddziaływania negatywne	
typ oddziaływania	strefa/teren	typ oddziaływania	strefa/teren
Wprowadzenie minimalnego procentu powierzchni biologicznie czynnej wynoszącego od 10% do 80% dla poszczególnych terenów	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, PU, IT	Zmniejszanie powierzchni terenów biologicznie czynnych na rzecz powierzchni zabudowanych	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, PU, IT, KDZ, KDL, KDD, KDW
Utrzymanie enklaw zieleni	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, ZN, ZL, ZP, R, WP	Uciążliwości komunikacyjne	KDZ, KDL, KDD, KDW
Uwzględnienie potrzeb ochrony przed hałasem	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US		
Dopuszczenie wyznaczenia ścieżek pieszych i rowerowych	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, PU, ZN, ZL, ZP, R, WP		
flora i fauna			
Wprowadzenie minimalnego procentu powierzchni biologicznie czynnej wynoszącego od 10% do 80% dla poszczególnych terenów	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, PU, IT	-	-
Wyznaczenie terenów chronionych przed zabudową	ZN, ZL, ZP, R, WP		
Utrzymanie enklaw zieleni	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, ZN, ZL, ZP, R, WP		
różnorodność biologiczna			
Wskazanie obszarów chronionych przed zabudową	ZN, ZL, ZP, R, WP	Spadek powierzchni terenów biologicznie czynnych wynikający ze wzrostu udziału powierzchni zabudowanych i utwardzonych	MN, MNU, ML, MR1, MR2, UU, US, PU, IT, KDZ, KDL, KDD, KDW
zabytki			

oddziaływania pozytywne		oddziaływania negatywne	
typ oddziaływania	strefa/teren	typ oddziaływania	strefa/teren
Ustalenie strefy ochrony konserwatorskiej obejmującej obszary wpisane do ewidencji zabytków	MN, MNU, UU, ZP	-	-
dobra materialne			
Wprowadzenie zapisów dotyczących ochrony stanowisk archeologicznych	MN, MNU	-	-

6. Przewidywane skutki realizacji ustaleń projektu planu dla poszczególnych komponentów środowiska abiotycznego

Konsekwencją realizacji ustaleń projektu planu miejscowego będzie wprowadzanie dodatkowych ilości substancji i energii do środowiska, nieodwracalne przekształcanie powierzchni ziemi i zmiana stosunków wodnych. Aktualny stan zagospodarowania terenu opracowania oraz potencjalna wrażliwość poszczególnych komponentów środowiska, jak i całego ekosystemu na antropopresję, pozwala na przedstawienie spodziewanych skutków realizacji dopuszczonych projektem planu działań dla środowiska abiotycznego.

6.1. Przekształcenia powierzchni ziemi i gleb

W obszarze opracowania przekształcenia powierzchni ziemi i gruntów są związane przede wszystkim z rolniczym zagospodarowaniem obszaru i stopniowym rozwojem obszarów zabudowanych, które poprzedzone były odlesieniami, polegającymi na usuwaniu naturalnej roślinności terenu. Zabudowa wiąże się także m.in. z niwelacją powierzchni terenu pod obiekty kubaturowe, place oraz ciągi komunikacyjne, a co za tym idzie lokalnie z degradacją gruntów. Oddziaływaniem związanym z przyrostem terenów zwartej zabudowy jest zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych, co ogranicza możliwość infiltracji wód w głąb ziemi i równocześnie powoduje wzrost spływu wód deszczowych z terenów utwardzonych.

Głównymi celami w zakresie ochrony powierzchni ziemi i gleb są:

- ochrona i wykorzystanie istniejących zasobów glebowych,
- zachowanie wysokich walorów ekologicznych obszarów rolniczych.

Natomiast do głównych kategorii zagrożeń prowadzących do degradacji gleb należą:

- rozwój zabudowy

- skażenie środowiska przyrodniczego
- procesy erozyjne gleb.

W granicach gminy Ryglice zagrożeniem związanym z przekształcaniem powierzchni ziemi i gruntów jest postępująca zabudowa, która może generować konieczność realizacji dużej ilości dróg o nawierzchniach utwardzonych. Z kolei do najważniejszych problemów środowiskowych o genezie naturalnej, a związanych z degradacją gleb należy degradacja powierzchni ziemi w postaci osuwisk. Powstają one zwłaszcza w następstwie intensywnych opadów atmosferycznych. Inwentaryzacja przeprowadzona w obszarze planu wykazała, że znaczne tereny wsi narażone są na występowanie osuwisk. W przedstawionym do oceny dokumencie uwzględniono tereny osuwisk aktywnych ciągle, aktywnych okresowo, osuwisk nieaktywnych oraz tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.

Nie prognozuje się znacząco negatywnego wpływu ustaleń projektu planu na przestrzeń produkcyjną gleb na obszarze całej gminy. Przekształcenia rzeźby terenu będą nieznaczne i nie będą prowadzić do degradacji krajobrazu.

6.2. Zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych

Ustalenia planu zobowiązują do odprowadzania ścieków i wód opadowych i roztopowych do systemu kanalizacji sanitarnej, zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków. Przy prawidłowej eksploatacji nie powinno dochodzić do zanieczyszczenia wód gruntowych i gruntu.

Zanieczyszczone wody opadowe i roztopowe z ulic nie będą zanieczyszczać wód powierzchniowych, gruntów i wód gruntowych pod warunkiem właściwej eksploatacji kanalizacji deszczowej. Zabudowa i utwardzenie powierzchni działek budowlanych, dróg gminnych, parkingów i placów ogranicza możliwość zasilania wód gruntowych wodami opadowymi, jednocześnie przyczynia się do zwiększenia przepływu w okolicznych rowach melioracyjnych i ciekach.

Planowana zabudowa będzie wiązała się ze wzrostem liczby osób przebywających na tym terenie (zamieszkiwanie, obiekty usługowe), będzie zatem źródłem ścieków komunalnych, które poprzez rozwiązania indywidualne winny zostać doprowadzone do oczyszczalni ścieków.

Nie prognozuje się znacząco negatywnego oddziaływania ustaleń planu na środowisko wodne.

6.3. Zanieczyszczenie powietrza

Zanieczyszczenia powietrza powstają w sposób naturalny, wynikający z działalności samej przyrody i sztuczny, w skutek działalności człowieka. O ile naturalne źródła nie stanowią poważniejszego zagrożenia, to źródła sztuczne są dużym zagrożeniem dla zdrowia człowieka i dla środowiska. Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza związanymi z działalnością człowieka są przede wszystkim przemysł, gospodarka komunalna i transport. W obszarze planu ilość obiektów emitujących zanieczyszczenia do powietrza będzie na tyle mała, że nie przewiduje się przekroczeń dopuszczalnych wartości stężeń głównych zanieczyszczeń w cyklu rocznym.

Ukształtowanie terenu oraz lokalizacja zabudowy, która koncentruje się nie tylko w dolinach ale również na wzniesieniach – pozwala stwierdzić że obszar opracowania jest stosunkowo dobrze przewietrzalny. Fakt, że większość gospodarstw domowych we wsi Uniszowa korzysta z indywidualnych źródeł ciepła, może wpływać punktowo na podwyższone stężenia zanieczyszczeń związanych z tzw.

niską emisją jednak na pozostałych terenach gdzie masy powietrza spływają zgodnie z ukształtowaniem terenu - niska emisja nie będzie powodować uciążliwości.

Nie prognozuje się znacząco negatywnego wpływu na jakość powietrza ustaleń projektu planu. Zwiększona emisja do atmosfery nie powodująca przekroczeń dopuszczalnych poziomów głównych zanieczyszczeń będzie wynikiem prowadzonej działalności gospodarczej i zamieszkiwania.

6.4. Klimat akustyczny

Źródłem hałasu będą tereny komunikacji zlokalizowane w obszarze planu. W celu złagodzenia uciążliwości na terenach podlegających ochronie akustycznej (tereny, nieruchomości i działki położone w terenach o symbolach: MN, MNU, ML, MN1, MR2, US oraz usługi społeczne z zakresu oświaty, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej, a także zabudowa usług turystycznych położone w terenach o symbolach UU) należy stosować elementy zabezpieczające jak np. dźwiękoszczelne okna.

Realizacja ustaleń planu będzie generować ruch samochodowy, co związane jest z emisją hałasu i pogorszeniem standardu klimatu akustycznego wzdłuż ulic dojazdowych, jednak dopuszczalne poziomy hałasu nie powinny zostać przekroczone i nie będą stanowić uciążliwości dla mieszkańców.

Prognozuje się utrzymanie dopuszczalnych standardów akustycznych dla zabudowy mieszkaniowej. Ustalenia projektowanego planu nie wprowadzają nowych przeznaczeń mogących stanowić uciążliwość akustyczną dla otaczających terenów otwartych.

6.5. Promieniowanie niejonizujące

Wśród zidentyfikowanych, szkodliwych dla środowiska, rodzajów promieniowania powodowanego przez działalność człowieka, wyróżnia się promieniowanie niejonizujące, pojawiające się wokół linii energetycznych wysokiego napięcia, radiostacji, pracujących silników elektrycznych oraz instalacji przemysłowych, urządzeń łączności, domowego sprzętu elektrycznego, elektronicznego itp.

Źródła niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego oddziałujące na środowisko mogą mieć charakter liniowy lub punktowy. Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące występuje w zakresie częstotliwości 1 Hz do 10¹⁶ Hz. Z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają źródła liniowe - linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym wynoszącym 110 kV lub wyższym oraz źródła punktowe - urządzenia emitujące elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące w zakresie częstotliwości 0,1-300,000 MHz, do których należą:

- stacje transformatorowe o napięciu znamionowym powyżej 110 kV,
- urządzenia radionadawcze i telewizyjne (np. stacje bazowe telefonii komórkowej).

Intensywny rozwój źródeł pól elektromagnetycznych powoduje zarówno ogólny wzrost poziomu tła promieniowania elektromagnetycznego w środowisku, jak też powiększanie się liczby i powierzchni obszarów o podwyższonym poziomie natężenia promieniowania. Dotychczasowy wzrost poziomu tła elektromagnetycznego nie zwiększył istotnie zagrożenia środowiska i ludności. W dalszym ciągu poziom promieniowania w tle pozostaje wielokrotnie niższy od natężeń, przy których możliwe jest jakiekolwiek szkodliwe oddziaływanie na organizm ludzki.

Zagadnienia ochrony ludzi i środowiska przed niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym są uregulowane przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, prawa budowlanego,

prawa ochrony środowiska, zagospodarowania przestrzennego i przepisami sanitarnymi. W obowiązującym prawie polskim natężenie pola elektrycznego o wartości poniżej 1 kV/m uważane jest za całkowicie bezpieczne, nawet przy długotrwałym w nim przebywaniu. Natomiast w polu o wartości powyżej 10 kV/m – strefa ochronna pierwszego stopnia – przebywanie ludzi jest zabronione. W strefie ochronnej drugiego stopnia – pole o natężeniu 1-10 kV/m – przebywanie ludności jest dozwolone, jednakże nie wolno lokalizować budynków mieszkalnych, szkół, żłobków, przedszkoli, szpitali, itp. W Polsce nie istnieją przepisy ograniczające gospodarowanie oraz przebywanie ludności w obszarach, w których występuje pole magnetyczne.

Zagrożenie promieniowaniem niejonizującym może być stosunkowo łatwo wyeliminowane lub ograniczone poprzez zapewnienie odpowiedniej separacji przestrzennej człowieka od pól przekraczających określone wartości graniczne.

W przedstawionym do oceny planie zagospodarowania przestrzennego dostawa energii elektrycznej realizowana będzie w oparciu o istniejący układ sieci i urządzeń elektroenergetycznych. Przewiduje się również realizację linii kablowych podziemnych, nie wykluczając możliwości realizacji napowietrznych linii energetycznych oraz lokalizację nowych stacji transformatorowych na działkach wydzielonych, będących we władaniu dostawcy energii, w terenach zielonych, bądź w granicach terenów pozostałych funkcji.

6.6. Wpływ na klimat lokalny

Planowana zabudowa będzie miała nieznaczny wpływ na modyfikację klimatu lokalnego, szczególnie w odniesieniu do zaburzeń kierunku wiatru oraz emisji ciepła. Niska intensywność zabudowy nie powinna powodować ograniczeń w przewietrzaniu, nie będzie prowadzić do rozwoju wyspy ciepła a sąsiedztwo terenów otwartych będzie zatem neutralizować zmiany klimatyczne obszaru.

Nie prognozuje się zmian klimatu lokalnego.

6.7. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Ustalenia projektu planu nie przewidują wprowadzania na teren objęty opracowaniem obiektów ani materiałów mogących być potencjalną przyczyną nadzwyczajnych zagrożeń dla ludzi i środowiska.

6.8. Ryzyko wystąpienia zagrożeń naturalnych

W obszarze opracowania występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($Q=1\%$). Część terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną znajduje się w bezpośrednim zasięgu lub w pobliżu strefy zagrożenia powodzią. Biorąc jednak pod uwagę powierzchnię obszaru opracowania oraz zasięg strefy zagrożenia powodzią można stwierdzić poziom zagrożenia w skali całej wsi jest niewielki.

W obszarze objętym planem występują również obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych rozumiane zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu ochrony środowiska jako tereny zagrożone ruchami masowymi wskazane na rysunku planu na podstawie „Mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi dla gminy Ryglice” (Państwowy Instytut Geologiczny, czerwiec 2013) W ich zasięgu wskazuje się potencjalnie skomplikowane warunki gruntowe dla których projekt planu ustalił nakaz realizacji wyłącznie budynków wolnostojących oraz nakaz uwzględnienia w posadowieniu

budynków odpowiedniego do stanu geologicznego zakresu prac geotechnicznych lub geologicznych, zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu prawa budowlanego.

6.9. Wpływ na różnorodność biologiczną, świat roślinny i zwierzęcy oraz obszary chronione, w tym Natura 2000 Ostoja w Paśmie Brzanki LH120047

W przedstawionym do oceny projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryglice dla wsi Uniszowa wskazuje się obszarowe formy ochrony przyrody położone w granicach opracowania:

- Park Krajobrazowy Pasma Brzanki
- Obszar Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego
- Obszar Natura 2000 – Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk “Ostoja w Paśmie Brzanki” – PLH 120047
- Korytarz Ekologiczny Pogórze Ciężkowickie – GKPd-8
- lokalne korytarze migracji zwierząt

Obiekty chronione w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody zostały wskazane w przedstawionym do oceny projekcie planu. Zgodnie z zapisami dokumentu ochrona powyższych obszarów odbywać się będzie w oparciu o zapisy ustawy o ochronie przyrody oraz innych dokumentów, w tym w szczególności:

- dla Obszaru Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego - Uchwała nr XLVIII/754/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego
- dla Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki - Uchwała nr XXXV/535/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 24 kwietnia 2017 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki

Na obszarze Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki, zgodnie z *Uchwałą nr XXXV/535/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 24 kwietnia 2017 roku w sprawie Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki (Dz. U. Woj. Mał. z 2017 roku poz. 3205)*, ustala się następujące szczególne cele ochrony:

1. Ochrona wartości przyrodniczych:

- a) zachowanie zbiorowisk leśnych, ze szczególnym uwzględnieniem buczyny karpackiej, w tym chronionych i rzadkich roślin, grzybów i zwierząt,
- b) zachowanie unikalnych form geologicznych, głównie wychodni i odśnieżeń warstw skalnych,
- c) zachowanie korytarzy ekologicznych.

2. Ochrona wartości kulturowych i historycznych:

- a) wspieranie działań zmierzających do zachowania zabytkowej architektury sakralnej oraz miejsc pamięci narodowej,
- b) popieranie rodzimej twórczości ludowej.

3. Ochrona walorów krajobrazowych:

- a) zachowanie charakterystycznego krajobrazu rolno-leśnego,

b) zachowanie obszarów źródłiskowych oraz malowniczych odcinków rzek i potoków o przetłomowym charakterze, w szczególności Białej i Rostówki,

c) zachowanie punktów i ciągów widokowych.

Ponadto na terenie Parku zakazuje się:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2016 poz. 353 z późn. zm.),
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej,
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- 4) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów,
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- 7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości:
 - a) 100 m od linii brzegów rzeki Biała,
 - b) 15 m od linii brzegów rzeki Rostówka,
 - c) 15 m od linii brzegów rzeki Szwedka w granicach administracyjnych miejscowości Bistuszoza - z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej,
- 8) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodnoblotnych,
- 9) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych,
- 10) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową,
- 11) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych,
- 12) organizowania rajdów motorowych i samochodowych.

Zakaz, o którym mowa w pkt 1 nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko dla których przeprowadzona procedura oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę i krajobraz Parku lub dla których Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie nie stwierdził konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Zakaz, o którym mowa w pkt 3 nie dotyczy:

- a) wycinania drzew i krzewów pod warunkiem zachowania funkcji przyrodniczej zadrzewień;

- b) wycinania drzew i krzewów gatunków inwazyjnych obcego pochodzenia;
- c) wycinania drzew i krzewów owocowych w sadach i uprawach.

Zakaz, o którym mowa w pkt 5 nie dotyczy wykonywania prac związanych z robotami budowlanymi dopuszczonymi do realizacji przez właściwe organy na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku - Prawo budowlane (t.j. Dz. U. 2016 poz. 290 z późn. zm.) na terenach:

- a) przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały – w zakresie, w jakim budowa ta została jednoznacznie dopuszczona w tych aktach prawnych;
- b) na których w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały funkcjonowały w obrocie prawnym ostateczne decyzje o warunkach zabudowy – do czasu wykonania na ich podstawie inwestycji lub utraty mocy obowiązującej tych decyzji.

Zakaz, o którym mowa w pkt 7:

- a) nie dotyczy odbudowy, rozbudowy, nadbudowy obiektów budowlanych istniejących w dniu wejścia w życie uchwały;
- b) nie dotyczy budowy kładek lub mostów na rzekach Biała, Rostówka i Szwedka przeznaczonych na cele dojazdów do posesji wraz z towarzyszącą im infrastrukturą;
- c) nie dotyczy obszarów, co do których:
 - miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego lub studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały dopuszczają budowę nowych obiektów budowlanych - w zakresie, w jakim budowa ta została jednoznacznie dopuszczona w tych aktach prawnych;
 - w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały funkcjonowały w obrocie prawnym ostateczne decyzje o warunkach zabudowy – do czasu wykonania na ich podstawie inwestycji lub utraty mocy obowiązującej tych decyzji.

Zakaz, o którym mowa w pkt 12 nie dotyczy dróg publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz.U. 2016 poz. 1440 z późn. zm.)

Ocena realizacji przeznaczeń projektu zmiany planu w odniesieniu do zakazów wprowadzonych na obszarze Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki:

<p>Zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko</p>	<p>Zmiana projektu planu w obszarze Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki w stosunku do obowiązującego planu miejscowego przewiduje wyłącznie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poszerzenie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy mieszkaniowo usługowej o charakterze ekstensywnym, ze wskaźnikiem powierzchni biologicznie czynnej na poziomie od 30% do 50% z zakazem realizacji zabudowy innej niż wolnostojąca oraz z zakazem prowadzenia produkcji
---	--

	- wprowadzenie przeznaczenia zabudowy zagrodowej wyłącznie w granicach istniejących już gospodarstw rolnych. Charakter wprowadzonych zmian wyklucza możliwość realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
Zakaz umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej	Zakaz nie dotyczy ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
Zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych	Projekt zmiany planu nakazuje zachowanie i utrzymanie istniejącej zieleni wysokiej oraz utrzymanie i ochronę istniejących cieków wraz z zielenią przybrzeżną niską i wysoką, stanowiącą ich otulinę biologiczną. Nowe tereny zurbanizowane w obszarze Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki zostały wyznaczone jako kontynuacja istniejących terenów budowlanych w lokalizacjach wolnych od istniejących zadrzewień i zakrzewień.
Zakaz pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów	Projekt zmiany planu nie dopuszcza działalności wydobywczej w obszarze Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki.
Zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoświsiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych	Zgodnie z §3 ustęp 4 (chwała Nr XXXV/535/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 24 kwietnia 2017 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki) wymieniony zakaz nie dotyczy ustaleń zmiany projektu planu (ewentualne prace ziemne związane z przeznaczeniami o symbolach MN oraz MNU będą odbywały się na podstawie §3 ustęp 4 ww. uchwały a zmiana rzeźby terenu będzie miała charakter wyłącznie lokalny i będzie związana wyłącznie z wykopywaniem fundamentów.
Zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej	Projekt zmian planu zakazuje wprost likwidacji istniejących cieków wodnych oraz sieci melioracyjnych oraz nakazuje utrzymanie i ochronę istniejącego cieku wraz z zielenią przybrzeżną niską i wysoką, stanowiącą ich otulinę biologiczną
budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości: a) 100 m od linii brzegów rzeki Biała; b) 15 m od linii brzegów rzeki Rostówka; c) 15 m od linii brzegów rzeki Szwedka w granicach administracyjnych miejscowości	Projekt zmiany planu nie wprowadza nowej zabudowy we wskazanych strefach.

Bistuszcza; – z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej	
Zakaz likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych	Projekt zmian planu zakazuje wprost likwidacji istniejących cieków wodnych oraz sieci melioracyjnych oraz nakazuje utrzymanie i ochronę istniejącego cieku wraz z zielenią przybrzeżną niską i wysoką, stanowiącą ich otulinę biologiczną
wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych	Projekt zmiany planu zakazuje odprowadzania nieoczyszczonych ścieków, w tym pochodzących z działalności rolniczej, do gruntu i do wód, z wyłączeniem podczyszczonych wód opadowych.
Zakaz prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową	Zakaz nie dotyczy ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
Zakaz utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych	Zakaz nie dotyczy ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
Zakaz organizowania rajdów motorowych i samochodowych	Zakaz nie dotyczy ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Dla części Obszaru Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego położonego na terenie województwa małopolskiego uchwalono, zgodnie z *Uchwałą nr XLVIII/754/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 kwietnia 2018 roku w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego w części położonej w Województwie Małopolskim*, wprowadza się następujące zapisy:

1. Na Obszarze wprowadza się ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów, w celu zachowania ich trwałości oraz zwiększania różnorodności biologicznej.
2. Ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych obejmują:
 - 1) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych;
 - 2) sprzyjanie tworzeniu zwartych kompleksów leśnych;
 - 3) ochrona i odtwarzanie stref ekotonowych, celem zwiększenia bioróżnorodności;
 - 4) utrzymywanie i odtwarzanie ciągłości i drożności leśnych korytarzy ekologicznych, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości migracji dużych ssaków i ptaków;
 - 5) zalesianie i zadrzewianie gruntów mało przydatnych do produkcji rolnej i nie przeznaczonych na inne cele, z wyłączeniem terenów, na których występują nieleśne siedliska przyrodnicze podlegające ochronie, siedliska rzadkich i chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt związanych z ekosystemami nieleśnymi, a także miejsca pełniące funkcje punktów i ciągów widokowych na terenach o dużych wartościach krajobrazowych;

6) pozostawianie drzew o charakterze pomnikowym, drzew dziuplastych, części drzew obumarłych, aż do

całkowitego ich rozkładu;

7) zachowanie śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk, muraw kserotermicznych i piaszkowych oraz polan o wysokiej bioróżnorodności;

8) utrzymanie odpowiedniego poziomu wód gruntowych dla zachowania siedlisk wilgotnych i bagiennych;

9) zachowanie siedlisk chronionych i zagrożonych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;

10) działania na rzecz czynnej ochrony rzadkich i zagrożonych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

3. Ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów nieleśnych obejmują:

1) przeciwdziałanie procesom zarastania łąk i pastwisk cennych ze względów przyrodniczych i krajobrazowych;

2) zachowanie śródpolnych torfowisk, obszarów wodno-błotnych, oczek wodnych wraz z pasem roślinności stanowiącej ich obudowę biologiczną oraz obszarów źródliskowych cieków;

3) kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez zachowanie mozaiki pól uprawnych, miedz, płątów wieloletnich ziołorośli, a także ochronę istniejących zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i przydrożnych;

4) prowadzenie zabiegów agrotechnicznych z uwzględnieniem wymogów zbiorowisk roślinnych i zasiedlających je gatunków fauny, zwłaszcza ptaków (odpowiednie terminy, częstość i techniki koszenia);

5) utrzymanie poziomu wód gruntowych odpowiedniego dla zachowania bioróżnorodności;

6) zachowanie i odtwarzanie korytarzy ekologicznych;

7) zachowanie siedlisk chronionych i zagrożonych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;

8) działania na rzecz czynnej ochrony rzadkich i zagrożonych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

4. Ustalenia w zakresie czynnej ochrony ekosystemów wodnych obejmują:

1) zachowanie śródleśnych zbiorników wód powierzchniowych wraz z ich naturalną obudową biologiczną;

2) utrzymanie stref buforowych wzdłuż cieków wodnych, a także wokół naturalnych zbiorników wodnych, w tym starorzeczy i oczek wodnych, w postaci pasów szuwarów, zakrzewień i zadrzewień, jako naturalnej obudowy biologicznej, celem zwiększenia bioróżnorodności oraz ograniczenia spływu substancji biogennych;

3) prowadzenie prac regulacyjnych cieków wodnych tylko w zakresie niezbędnym dla ochrony przeciwpowodziowej i w oparciu o „Zasady dobrej praktyki w utrzymaniu rzek i potoków górskich”;

4) zwiększanie retencji wodnej, odtwarzania funkcji obszarów źródłkowych o dużych zdolnościach retencyjnych;

5) utrzymywanie i odtwarzanie ciągłości i drożności korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne, celem zachowania dróg migracji gatunków;

6) działania na rzecz czynnej ochrony rzadkich i zagrożonych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

Zgodnie § 3 powyższego dokumentu na Obszarze wprowadza się następujące zakazy:

1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*;

2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one

z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

3) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;

4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych

5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;

6) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;

7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości:

a) 50 m od linii brzegów rzek Dunajec i Biała;

b) 15 m od linii brzegów rzek Siemiechowianka (Siemiechówka), Brzozowianka, Paleśnianka, Szwedka;

c) 10 m od linii brzegów pozostałych rzek i naturalnych zbiorników wodnych

- z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

2. Zakaz, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu lub dla których Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie nie stwierdził konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

3. Zakaz, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 nie dotyczy:

1) wycinania drzew i krzewów pod warunkiem zachowania funkcji przyrodniczej i krajobrazowej zadrzewień;

2) wycinania drzew i krzewów gatunków obcego pochodzenia;

3) wycinania drzew i krzewów owocowych w sadach i uprawach.

4. Zakaz, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 3 nie dotyczy:

1) wydobywania kamienia, żwiru, piasku, innych materiałów z wód w związku z utrzymywaniem wód, śródlądowych dróg wodnych oraz remontem urządzeń wodnych, wykonywanych w ramach obowiązków właściciela wód, o których mowa w art. 394 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. 2017 poz. 1566 z późn. zm.);

2) terenów objętych koncesjami na wydobywanie kopalin ze złóż wydanymi na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze* (t.j. Dz.U. 2017 poz. 2126 z późn. zm.);

3) terenów przeznaczonych na cele wydobywania skał i minerałów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały;

4) terenów przeznaczonych na cele wydobywania skał i minerałów w uchwalonych po dniu wejścia w życie powyższej uchwały miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, dla których przeprowadzona procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę Obszaru;

5) wydobywania z wód powierzchniowych kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, realizowanego

w ramach szczególnego korzystania z wód na podstawie art. 34 i art. 389 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. 2017 poz. 1566 z późn. zm.), jeśli wynika ono z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia swobodnego spływu wód oraz lodów, po uzgodnieniu z właścicielem wody niezbędnego zakresu wydobycia.

5. Zakazy, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2, 4, 5 nie dotyczą:

1) wykonywania koniecznych prac bezpośrednio związanych z robotami budowlanymi dopuszczonymi do realizacji na Obszarze przez właściwe organy na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (t.j. Dz. U. 2017 poz. 1332 z późn. zm.):

a) na terenach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;

b) poprzedzonymi ostatecznymi decyzjami o warunkach zabudowy;

2) działań związanych z eksploatacją złóż kopalin zgodnie z koncesjami na wydobywanie kopalin ze złóż wydanymi na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze* (t.j. Dz.U. 2017 poz. 2126 z późn. zm.).

6. Zakaz, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 7:

1) nie dotyczy odbudowy, rozbudowy, nadbudowy obiektów budowlanych istniejących lub posiadających prawomocne decyzje budowlane w dniu wejścia w życie uchwały;

2) nie dotyczy budowy dróg wewnętrznych, kładek lub mostów na rzekach, przeznaczonych na cele dojazdu do posesji wraz z towarzyszącą im infrastrukturą;

3) nie dotyczy obiektów małej architektury w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (t.j. Dz. U. 2017 poz. 1332 z późn. zm.);

4) nie dotyczy obszarów, co do których:

a) miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego lub studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały dopuszczają budowę nowych obiektów budowlanych – w zakresie, w jakim budowa ta została dopuszczona w tych aktach prawnych;

b) w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały funkcjonowały w obrocie prawnym ostateczne decyzje o warunkach zabudowy na warunkach określonych w tej decyzji – do czasu wykonania na ich podstawie inwestycji lub utraty mocy obowiązującej tych decyzji.

Ocena realizacji przeznaczeń projektu zmiany planu w odniesieniu do zakazów wprowadzonych na obszarze Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego:

<p>Zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko</p>	<p>Zmiana projektu planu w obszarze Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego w stosunku do obowiązującego planu miejscowego przewiduje wyłącznie:</p> <ul style="list-style-type: none">- poszerzenie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy mieszkaniowo usługowej o charakterze ekstensywnym, ze wskaźnikiem powierzchni biologicznie czynnej na poziomie od 30% do 50% z zakazem realizacji zabudowy innej niż wolnostojąca oraz z zakazem prowadzenia produkcji- wprowadzenie przeznaczenia zabudowy zagrodowej wyłącznie w granicach istniejących już gospodarstw rolnych. <p>Charakter wprowadzonych zmian wyklucza możliwość realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.</p>
<p>Zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych</p>	<p>Projekt zmiany planu nakazuje zachowanie i utrzymanie istniejącej zieleni wysokiej oraz utrzymanie i ochronę istniejących cieków wraz z zielenią przybrzeżną niską i wysoką, stanowiącą ich otulinę biologiczną.</p> <p>Nowe tereny zurbanizowane w obszarze Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego zostały wyznaczone jako kontynuacja</p>

	istniejących terenów budowlanych w lokalizacjach wolnych od istniejących zadrzewień i zakrzewień.
Zakaz wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów	Projekt zmiany planu nie dopuszcza działalności wydobywczej w obszarze Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego.
Zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoświszkowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych	Zgodnie z §3 ustęp 5 (uchwała Nr XLVIII/754/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego w części położonej w Województwie Małopolskim) wymieniony zakaz nie dotyczy ustaleń zmiany projektu planu (ewentualne prace ziemne związane z przeznaczeniami o symbolach MN oraz MNU będą odbywały się na podstawie §3 ustęp 5 pkt 1 ww. uchwały a zmiana rzeźby terenu będzie miała charakter wyłącznie lokalny i będzie związana wyłącznie z wykopywaniem fundamentów.
Zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka	Projekt zmian planu zakazuje wprost likwidacji istniejących cieków wodnych oraz sieci melioracyjnych oraz nakazuje utrzymanie i ochronę istniejącego cieku wraz z zielenią przybrzeżną niską i wysoką, stanowiącą ich otulinę biologiczną
Zakaz likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych	
Zakaz budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości: a) 50 m od linii brzegów rzek Dunajec i Biała; b) 15 m od linii brzegów rzek Siemiechowianka (Siemiechówka), Brzozowianka, Paleśnianka, Szwedka; c) 10 m od linii brzegów pozostałych rzek i naturalnych zbiorników wodnych – z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej	Projekt zmiany planu nie wprowadza nowej zabudowy we wskazanych strefach.

W granicach opracowania przebiega korytarz ekologiczny „Pogórze Ciężkowickie” (kod GKPd-8), wchodzący w skład Korytarza Karpackiego (KK) o statusie międzynarodowym. Pełni on funkcję szlaku migracji ssaków kopytnych i dużych drapieżników. Ponadto na terenie opracowania, zgodnie z danymi RDOŚ w Krakowie, wyznaczono lokalne szlaki migracji zwierzyny. Sieć szlaków migracji, zarówno regionalnych, jak i lokalnych umożliwia zachowanie spójności przyrodniczej w skali kraju, jak i terenów położonych poza jego granicami. Wprowadzenie nowych terenów zabudowy może miejscami prowadzić

do zawężenia światła lokalnych korytarzy migracyjnych ssaków kopytnych, nie istnieje jednak zagrożenie całkowitego ich zamknięcia.

Zapisy projektu zmiany planu nie stoją w sprzeczności z zakazami i zaleceniami ustanowionymi dla poszczególnych obszarów chronionych. W związku z powyższym, należy przyjąć, iż realizacja ustaleń planu nie wpłynie negatywnie na integralność i przedmiot ochrony obiektów chronionych położonych w granicach opracowania, w tym obszarze Natura 2000 Ostoja w Paśmie Brzanki PLH120047. Nie prognozuje się także wpływu na obszary chronione, zlokalizowane poza granicami opracowania.

6.10. Ocena zmian w krajobrazie

Poprzez walory krajobrazowe rozumie się wartości ekologiczne, estetyczne i kulturowe terenu oraz związane z nimi elementy przyrodnicze, ukształtowane przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka. Ochrona walorów krajobrazowych odbywa się na mocy ustawy o ochronie przyrody. Są one chronione bez względu na to, czy są objęte formami ochrony przyrody.

Wraz z realizacją ustaleń planu na obszarze opracowania dojdzie do niewielkich lokalnych zmian krajobrazowych, polegających przede wszystkim na wprowadzaniu zabudowy na terenach biologicznie czynnych. Należy jednak podkreślić, że ustalenia planu określają ukształtowanie zabudowy i wprowadzają ograniczenia w zakresie jej skali poprzez zapisy dotyczące form dachów, wysokość zabudowy, oraz intensywności zabudowy, która jest ograniczona i pozwala zachować należytą równowagę w krajobrazie.

6.11. Wpływ na zabytki

Na terenie opracowania występują obiekty objęte ochroną na mocy ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ponadto wprowadzone ustalenia dla terenów sąsiednich gwarantują prawidłowe kształtowanie otoczenia obiektów podlegających ochronie.

6.12. Dobra materialne

Ustalenia planu nie spowodują strat materialnych, rozumianych w tej prognozie jako dodatkowe nakłady poniesione przez osoby trzecie, konieczne na przeciwdziałanie zanieczyszczeniu środowiska lub inne szkody dające się wyrazić w pieniądzu.

6.13. Wpływ na zdrowie ludzi

Rozwój zabudowy mieszkaniowej zwiększy zasięg uciążliwości z tym związanych (m.in. emisje zanieczyszczeń powietrza, emisje hałasu, ograniczenie powierzchni otwartych i terenów biologicznie czynnych) oraz zwiększy liczbę użytkowników, którzy mogą być narażeni na te uciążliwości. Zmiana warunków zamieszkiwania może mieć pośredni wpływ na zdrowie ludzi, jednak o zdrowiu człowieka decyduje szerokie spektrum innych uwarunkowań, a także osobnicza odporność na choroby. Również zanieczyszczenia powietrza wynikające z niskiej emisji oraz generowane przez pojazdy użytkowników dróg mogą pośrednio wpływać negatywnie na zdrowie ludzi, jednak projekt planu zawiera ustalenia mające na celu minimalizowanie tego oddziaływania.

Warunki zamieszkiwania na terenie planu będą korzystne dla ludzi, projekt dodatkowo zawiera ustalenia mające na celu niwelowanie ewentualnych uciążliwości.

7. Ocena skuteczności ochrony różnorodności biologicznej

Konwencja o różnorodności biologicznej przyjęta w 1992 roku podczas konferencji w Rio de Janeiro definiuje bioróżnorodność, jako zróżnicowanie wszystkich organizmów żywych występujących na ziemi. Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 55 z późniejszymi zmianami), ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk, gatunków rzadko występujących, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie umów międzynarodowych, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

Obszar opracowania posiada znaczny udział terenów rolnych, gdzie na wykształcenie się szaty roślinnej wpływa w istotny sposób struktura gospodarstw rolnych i sposób użytkowania w ich obrębie. Na terenie wsi dominują małe gospodarstwa o powierzchni do 5 ha. Przeważają tu użytki rolne o niewielkich powierzchniach, różniących się sposobem użytkowania (grunty orne z uprawami roślin zbożowych, okopowych, warzyw i innych, pastwiska, łąki, sady itp.). Poprzedzielane są one często miedzami, drogami gruntowymi, przydrożami, zaroślami i zadrzewieniami śródpolnymi, co tworzy znaczną mozaikę siedliskową. Takie zróżnicowanie siedliskowe sprzyja wykształcaniu się i zachowaniu lokalnej bioróżnorodności oraz wpływa korzystnie na funkcjonowanie istniejących ekosystemów, m.in. poprzez rozwiniętą sieć troficzną.

8. Ocena skutków realizacji ustaleń planu dla form ochrony przyrody i krajobrazu

Zapisy projektu zmiany planu nie stoją w sprzeczności z zakazami i zaleceniami ustanowionymi dla poszczególnych obszarów chronionych. W związku z powyższym, należy przyjąć, iż realizacja ustaleń planu nie wpłynie negatywnie na integralność i przedmiot ochrony obiektów chronionych położonych w granicach opracowania, w tym obszarze Natura 2000 Ostoja w Paśmie Brzanki PLH120047. Nie prognozuje się także wpływu na obszary chronione, zlokalizowane poza granicami opracowania.

8.1. Przeobrażenia przestrzennej struktury przyrodniczej

W projekcie planu zamieszczono rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji ustaleń planu. W projekcie planu nowe tereny budowlane zostały wyznaczone z zachowaniem jak najkorzystniejszego stanu środowiska oraz w utrzymaniu struktury przyrodniczej.

8.2. Ocena oddziaływań na cenne siedliska przyrodnicze

Przeznaczenie nowych terenów pod zabudowę o różnym charakterze lub pod rozbudowę sieci komunikacyjnej prowadzą do przekształcenia warunków środowiskowych. W miejsce siedlisk naturalnych pojawiają się siedliska antropogeniczne, w różnym stopniu przekształcone lub też wykreowane przez człowieka (np. pola uprawne, ogrody). W efekcie lokalna szata roślinna może zmienić swój charakter dopasowując się do aktualnego użytkowania terenu, z kolei przeważający udział terenów rolnych, leśnych oraz zieleni nieurządzonej w obszarze opracowania wpływa korzystnie na funkcjonowanie cennych siedlisk przyrodniczych.

8.3. Ocena wpływu na rośliny

Cały obszar opracowania objęty jest obszarowymi formami ochrony przyrody i w związku z tym obowiązują na ich terenie stosowne regulacje prawne, mające chronić cenne elementy środowiska, w tym szatę roślinną. Ustalenia planu, ograniczające rozpraszanie zabudowy oraz zastosowanie szeregu

wskaźników w tym minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, dodatkowo chronią przed fragmentacją siedlisk roślinnych.

8.4. Ocena wpływu na zwierzęta

Cały obszar opracowania objęty jest obszarowymi formami ochrony przyrody i w związku z tym obowiązują na ich terenie stosowne regulacje prawne, mające chronić cenne elementy środowiska, w tym siedliska zwierząt.

8.5. Ocena wpływu na bioróżnorodność

Wprowadzanie do środowiska antropogenicznych stresorów: przekształcanie powierzchni ziemi, emisja zanieczyszczeń do powietrza, zanieczyszczenie wód i gleb, nadmierna penetracja środowiska, są bezpośrednią przyczyną zmniejszenia się różnorodności biologicznej. Powodują one uproszczenie struktury i zakłócenie funkcjonowania zbiorowisk organizmów w stopniu zależnym od nasilenia bodźca. W ocenianym projekcie planu zagospodarowania stworzono warunki do ograniczenia niekorzystnych oddziaływań na różnorodność biologiczną na obszarze opracowania.

9. Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja w Paśmie Brzanki LH120047

W projekcie planu uwzględniono ochronę istniejących obszarów chronionych w rozumieniu Ustawy o ochronie przyrody, w tym obszaru Natura 2000 Ostoja w Paśmie Brzanki LH120047, oraz przyjętych dla tych obszarów planów i zadań ochronnych.

Obszar opracowania zmiany planu jest położony w granicach Natury 2000 Ostoja w Paśmie Brzanki PLH120047, dla której zakres planu zadań ochronnych został zawarty w planie ochrony dla Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki: Uchwała nr XII/140/19 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 sierpnia 2019 roku w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki w części położonej na terenie województwa małopolskiego uwzględniającego zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja w Paśmie Brzanki PLH120047 (Dz. U. Woj. Mał. Poz 6536).

Plan zadań ochronnych wskazał cztery przedmioty ochrony:

- kwaśne buczyny – 9110
- żyzne buczyny -9130
- grad środkowoeuropejski i subkontynentalny – 9170
- Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach – 9180

Do potencjalnych zagrożeń przedmiotów ochrony wskazuje się:

- usuwanie martwych i umierających drzew (B02.04), które wpłyną na zmianę prowadzenia gospodarki leśnej, w wyniku której pozostaje mniej niż 15 m³/ha martwego drewna w kwaśnych i w żyznych buczynach, oraz mniej niż 15 m³/ha martwego drewna w grądach subkontynentalnych
- biotyczne i abiotyczne procesy naturalne (K), takie jak np. katastrofalna ulewa wiosną 2014 roku, która spowodowała czasowy zanik stanowiska jęczmika zwyczajnego

Cały obszar objęty Natura 2000 Ostoja w Paśmie Brzanki PLH120047 w granicach zmiany planu wsi Uniszowa został przeznaczony pod tereny lasów o symbolu ZL. Jako przeznaczenie podstawowe wskazuje się tutaj tereny lasów z występującymi polanami, drogami i ścieżkami śródleśnymi, stałymi i sezonowymi wodami powierzchniowymi. Zgodnie z projektem zmiany planu dla terenów ZL obowiązuje zakaz zabudowy a w zakresie zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania oraz wskaźników zagospodarowania terenu obowiązują przepisy o lasach. Realizacja ustaleń zmiany planu nie będzie więc stanowiła zagrożenia dla obiektów chronionych zlokalizowanych w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja w Paśmie Brzanki PLH120047 i nie wpłynie negatywnie na ich integralność oraz przedmiot ochrony, a wszelkie działania związane z gospodarką leśną pozostają w gestii odpowiednich organów.

10. Ocena rozwiązań projektu planu

10.1. Ocena zgodności projektowanego zagospodarowania terenu z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym

Opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru gminy Ryglice zakłada kształtowanie zabudowy w obszarach cennych przyrodniczo, zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz z zasadami wynikającymi z ochrony środowiska i przyrody. Każde zainwestowanie winno w możliwie niewielkim stopniu powodować uszczuplenie walorów przyrodniczo środowiskowych. Wszelkie negatywne oddziaływania na środowisko nie powinny wychodzić poza granice działki, na której powstały. Warunki te są spełnione w przedmiotowym projekcie planu.

10.2. Ocena ustaleń projektu planu w kontekście celów ochrony środowiska określonych w dokumentach nadrzędnych

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym istotne z punktu widzenia spójności działań proekologicznych zostały uwzględnione w następujących dokumentach:

- 1) Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030 (Monitor Polski z 2012 r. poz. 252),
- 2) Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności (Monitor Polski, 2013 r.),
- 3) Strategia na rzecz odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (Monitor Polski z 2017 r. poz. 260),
- 4) Polityka ekologiczna Państwa 2030 (Monitor Polski z 2019 r., poz. 794).
- 5) II Polityka ekologiczna państwa (2000 r.),
- 6) Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,
- 7) Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (Monitor Polski z 2011 r. Nr 36, poz. 423),
- 8) Dyrektywy Unii Europejskiej:
 - Dyrektywa 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
 - Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r.,
 - Dyrektywa 98/15/WE z dnia 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
 - Dyrektywa 75/442/EWG z dnia 15 lipca 1975 r. w sprawie odpadów,

- Dyrektywa 91/689/EWG w sprawie odpadów niebezpiecznych,
 - Dyrektywa 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,
 - Dyrektywa 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony dzikich ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000,
- 9) konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską - dokumenty rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiące podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych, m. in.:
- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z dnia 13 listopada 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
 - Konwencja Berneńska o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk z 19 września 1979 r.,
 - Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z dnia 9 maja 1992 r. (Kioto) wraz Protokołem z Kioto z 11 grudnia 1997 r.,
 - Konwencja Ramsarska o obszarach wodno – błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego z dnia 2 lutego 1971 r. ze zmianami z Paryża (1982 r.) i Regina (1987 r.),
 - Konwencja o różnorodności biologicznej z dnia 5 czerwca 1992 r. (Rio de Janeiro),
 - Protokół montrealski w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową z dnia 16 września 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.),
- 10) Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań – o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia,
- 11) Krajowy program zwiększania lesistości – instrument polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju, zawiera ogólne wytyczne sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania w dziedzinie zwiększania lesistości,
- 12) Krajowy plan gospodarki odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych,
- 13) Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych – program rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym, pozwalający na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych; dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, z których ujmowane są wody; zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Analizując zgodność ustaleń projektu planu z celami ochrony środowiska określonymi w dokumentach nadrzędnych, wzięto pod uwagę zapisy Polityki Ekologicznej Państwa (PEP) 2030 przyjętej uchwałą z dnia 16 lipca 2019 roku (Monitor Polski z 2019 r., poz. 794). Zapisy tego dokumentu przyjmują priorytety ustalone na szczeblu Unii Europejskiej dotyczące:

- 1) przeciwdziałaniu zmianom klimatu i globalnemu ociepleniu,
- 2) ochrony przyrody i bioróżnorodności,

- 3) środowiska naturalnego, zdrowia i jakości życia,
- 4) zasobów naturalnych i gospodarki odpadami (recykling).

Instrumentem realizacji PEP na poziomie lokalnym jest program ochrony środowiska dla gminy Ryglice na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2020.

Główną zasadą polityki przestrzennego zagospodarowania Polski jest zasada zrównoważonego rozwoju. W koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 sformułowano cel strategiczny tej polityki: efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie. Przedstawiono również cele polityki przestrzennego zagospodarowania kraju:

- podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności,
- poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów,
- poprawa dostępności terytorialnej krajów różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej,
- kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski,
- zwiększenie odporności struktury przestrzennej na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa,
- przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

Powyższe cele nie mogą być traktowane rozłącznie, są ze sobą ściśle powiązane i dopełniają się wzajemnie.

Głównym celem Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju – Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności jest poprawa jakości życia Polaków w wyniku stabilnego i wysokiego wzrostu gospodarczego możliwego dzięki podjęciu działań w trzech obszarach zadaniowych:

- konkurencyjności i innowacyjności (modernizacji),
- równoważenia potencjałów rozwojowego regionów Polski (dyfuzji),
- efektywności i sprawności państwa.

W strategii sformułowano cele strategiczne i kierunki interwencji w powyższych obszarach zadaniowych. W obszarze konkurencyjności i innowacyjności gospodarki są to:

- wspieranie prorozwojowej alokacji zasobów w gospodarce, stworzenie warunków dla wzrostu

oszczędności oraz podaży pracy i innowacji,

- zmniejszenie długu publicznego i kontrola deficytu w cyklu koniunkturalnym,
- poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki,
- wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki,
- stworzenie Polski Cyfrowej,
- rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”,
zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska.

Cele strategiczne i kierunki interwencji w obszarze równoważenia potencjałów rozwojowych regionów:

- wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych,
- zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.

Cele strategiczne i kierunki interwencji w obszarze efektywności i sprawności państwa:

- stworzenie sprawnego państwa jako modelu działania administracji publicznej,
- wzrost społecznego kapitału rozwoju.

Strategia wytycza podstawowe kierunki, zawiera analizę i charakterystykę warunków niezbędnych dla rozwoju Polski w kluczowych obszarach na tle Unii Europejskiej oraz procesów gospodarczych zachodzących w świecie, a następnie, w oparciu o nie, formułuje wyzwania i ich przełożenie na propozycje narzędzi i działań w ramach strategicznej interwencji polityki publicznej.

System planowania przestrzennego, który od szczebla centralnego do lokalnego wspomaga proces podejmowania decyzji inwestycyjnych, a zarazem chroni szczególnie cenne zasoby przyrodnicze ma umożliwić wzrost gospodarczy i przemiany społeczne oraz poprawę stanu środowiska.

Polityka ekologiczna państwa 2030 zakłada:

- zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- zarządzanie zasobami geologicznymi przez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (polegają określaniu granicznych wielkości emisji dla większych zakładów

- przemysłowych),
- przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,
- usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania

Wymienione powyżej cele znalazły odzwierciedlenie w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryglice dla wsi Uniszowa.

Projekt planu nie wprowadza ustaleń będących w sprzeczności z założeniami Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020). Głównym celem SPA 2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Realizacji tego celu służą sformułowane cele szczegółowe:

- zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska,
- skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich,
- rozwój transportu w warunkach zmian klimatu,
- zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnianiem zmian klimatu,
- stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu,
- kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.

Zapisy projektu planu miejscowego uwzględniają cele SPA 2020 w zakresie kształtowania zagospodarowania przestrzennego oraz stosowania technologii i rozwiązań przyjaznych środowisku i wspierających ochronę jego zasobów.

W świetle powyższych wskazań, mając na uwadze projektowany sposób zagospodarowania obszaru objętego opracowaniem, należy stwierdzić, iż oceniany projekt planu miejscowego uwzględnia cele ochrony środowiska określone w dokumentach nadrzędnych.

10.3. Ocena przewidywanych oddziaływań na ludzi

Projekt przedmiotowego dokumentu nie zawiera ustaleń, których realizacja może powodować zagrożenia dla środowiska, niekorzystne z punktu widzenia oddziaływania na zdrowie ludzi.

10.4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest w odległości ok. 60 km od południowej granicy Państwa. Oddziaływania związane z realizacją ustaleń planu będą miały generalnie charakter lokalny, względnie ponadlokalny. Z tego względu realizacja ustaleń planu nie będzie powodowała transgranicznego oddziaływania na środowisko.

11. Propozycje rozwiązań alternatywnych oraz mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym aktem prawa miejscowego umożliwiającym kontrolowany i zrównoważony rozwój gminy i jej poszczególnych

jednostek urbanistycznych. Plan miejscowy określa ramy przestrzennego zagospodarowania terenów o poszczególnych przeznaczeniach stając się instrumentem rozwoju przestrzennego, a także gospodarczego i społecznego gminy. Brak realizacji ustaleń projektu planu może przyczynić się do zakłócenia ładu przestrzennego oraz nasilenia się konfliktów pomiędzy celami ochrony środowiska a potrzebami rozwoju gospodarczego. Zachowanie ładu przestrzennego, to jedno z najważniejszych zadań gminy prowadzące do podniesienia jakości życia.

Zaproponowanie tzw. wariantu alternatywnego tzn. sytuacji braku realizacji ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego poprzez pozostawienie obszaru w dotychczasowym stanie prawnym, może na podstawie ogólnych tendencji występujących na tym obszarze prowadzić do niekontrolowanego rozwoju zabudowy jednorodzinnej, a tym samym skłonności środowiska do wzrostu zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych ściekami komunalnymi, pogłębiania się synantropizacji zbiorowisk roślinnych, zagęszczenia linii przesyłowych energii elektrycznej, wzrostu ilości odpadów i odprowadzalników ścieków.

Jednocześnie należy stwierdzić, iż zaproponowany w planie sposób zagospodarowania jest kontynuacją istniejącego zagospodarowania.

W projekcie planu stworzono zapisy uwzględniające cele ochrony środowiska ustanowione zarówno na poziomie krajowym (Ustawa o ochronie przyrody), jak i na szczeblu lokalnym (Program ochrony środowiska) oraz ustalono zasady zrównoważonego rozwoju obszaru.

12. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu

W związku z faktem, że wprowadzenie w życie ustaleń planu przyniesie w efekcie przemiany środowiskowe, stan środowiska należy objąć stałą kontrolą w celu zidentyfikowania i ograniczania skutków najbardziej niekorzystnych.

Ponieważ z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika obowiązek wykonania przez organ wykonawczy gminy oceny aktualności studium i planów zagospodarowania przestrzennego, proponuje się, aby analizę skutków realizacji postanowień planu wykonać w ramach tej oceny. Ocenę aktualności studium i planów sporządza się co najmniej raz w czasie kadencji rady. Z tą samą częstotliwością wykonywana byłaby analiza skutków realizacji postanowień planu. Należałoby zwrócić szczególną uwagę na realizację ustaleń w zakresie urządzania zieleni, krajobrazu i zachowania powierzchni biologicznie czynnej ustalonej w planie.

Aktualnie w granicach omawianego terenu nie jest prowadzony monitoring stanu powietrza atmosferycznego ani hałasu. Badania poziomu hałasu winny być cyklicznie powtarzane. Jakość wód największych zbiorników określana jest na podstawie badań monitoringowych prowadzonych przez WIOŚ i Sanepid.

W zakresie skutków oddziaływania na środowisko realizacji projektowanego zagospodarowania terenu, za wystarczający przyjmuje się system monitoringu państwowego realizowany przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. W odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano lub będą wydawane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach monitoring określony został w decyzji środowiskowej.


13. Dokumenty uwzględnione przy sporządzaniu prognozy

1. Ustawa o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 (tekst jednolity Dz.U. 2020, poz. 283 z późn. zm.),
2. Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 (tekst jednolity Dz.U. 2019, poz. 1396 z późn. zm.),
3. Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r (tekst jednolity Dz.U. 2020, poz. 55 z późn. zm.),
4. Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r (tekst jednolity Dz.U. 2020, poz. 6),
5. Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r (tekst jednolity Dz.U. 2017, poz. 1161 z późn. zm.),
6. Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r (tekst jednolity Dz. U. 2020, poz. 310 z późn. zm.),
7. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (tekst jednolity Dz. U. 2020, poz. 282),
8. Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r (tekst jednolity Dz.U. 2019, poz. 868).
9. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz.U. 2014, poz. 112),
10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019, poz. 1839 z późn. zm.),
11. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ryglice,
12. Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ryglice. Wyk. EKOID. Katowice, wrzesień 2017 r.
13. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego,
14. Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030 (Monitor Polski z 2012 r. poz. 252).
15. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności (Monitor Polski, 2013 r.).
16. Polityka ekologiczna Państwa 2030 (Monitor Polski z 2019 r., poz. 794).
17. Długookresową Strategią Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności,
18. Strategią Rozwoju Kraju 2020, z dziewięcioma zintegrowanymi strategiami o charakterze horyzontalnym, w tym Strategią „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”,
19. Polityką Energetyczną Polski do 2030 roku,
20. Krajowym Programem Ochrony Powietrza do roku 2020,
21. Aktualizacją Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
22. Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2014,
23. Krajowym Programem Zapobiegania Powstawaniu Odpadów,
24. Programem Ochrony i Zrównoważonego Użytkowania Różnorodności Biologicznej oraz Plan Działań na lata 2015–2020,
25. Strategicznym Planem Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,
26. Programem wodno-środowiskowym kraju,
27. Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Małopolskiego,
28. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ryglice na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2020. Wyk. Azymut Menedżerskie Biuro Asocjacyjne. Ryglice, kwiecień 2010.

29. Plan rozwoju lokalnego Gminy Ryglice. Załącznik do uchwały Nr XVIII/78/04 Rady Miejskiej w Ryglicach z dnia 11 czerwca 2004 r. Ryglice 2004.
30. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Ryglice na lata 2016-2021. Gmina Ryglice, lipiec 2016 r. Wyk. Cost Cutters.
31. Program poprawy gospodarki wodno-ściekowej na terenach znajdujących się poza aglomeracjami Tuchów-Środkowa Biała oraz Tarnów. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Ryglice. Ryglice, 2016.
32. Zięba A. (red.) 1995. Przyroda wojewódzka tarnowskiego. Wyd. Ekosystem, Tarnów.
33. Jędrzejewski W. 2005. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. ss. 85. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża.
34. Kondracki J., Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa, 2000;
35. Raport o stanie środowiska województwa małopolskiego,
36. Mapa geologiczna Polski, w skali 1:200 000;
37. Mapa hydrogeologiczna Polski, w skali 1:200 000;
38. Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony, w/g podziału A. S. Kleczkowskiego, Kraków 1990 r.,
39. Mapa hydrograficzna skala 1:50 000;
40. Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych, wg stanu na 31.12.2019 r. – Państwowy Instytut Geologiczny-Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa.
41. Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego publikowane na portalu KZGW
42. Matuszkiewicz, 2008: Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ, Warszawa
43. Matuszkiewicz, 2008: Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ, Warszawa
44. Piękoś-Mirkowa H., Mirek Z., 2006: Flora Polski. Rośliny chronione. Oficyna wydawnicza Mulico, Warszawa;
45. Sudnik Wójcikowska B., 2011: Flora Polski. Rośliny synantropijne. Atlas roślinności lasów. Oficyna wydawnicza MULTICO, Warszawa;
46. Witkowska-Żuk L., 2008: Flora Polski. Atlas roślinności lasów. Oficyna wydawnicza MULTICO, Warszawa;
47. Wysocki Cz., Sikorski P., 2009: Fitosocjologia stosowana w ochronie i kształtowaniu krajobrazu
48. www.ryglice.pl
49. <https://krakow.stat.gov.pl>
50. <http://www.kzgw.gov.pl>
51. ryglice-okolice.pl/ portal informacyjny
52. www.lasy.gov.pl/pl
53. <http://mapy.isok.gov.pl/imap>
54. <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>
55. <http://www.krakow.rdos.gov.pl>
56. <http://natura2000.gdos.gov.pl>
57. <http://www.krakow.pios.gov.pl>
58. www.wuoz.malopolska.pl
59. <http://beta.btsearch.pl>
60. <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh>

OŚWIADCZENIE – KLAUZULA

Kierujący zespołem wykonującym niniejsze opracowanie oświadcza, że spełnia wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2020 poz. 283 z późn. zmianami)

WYKSZTAŁCENIE	IMIĘ I NAZWISKO	PODPIS
MGR INŻ. ARCH.	Sławomir Tront	

TYTUŁ OPRACOWANIA:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY RYGLICE DLA WSI UNISZOWA

DATA OPRACOWANIA: listopad 2021 r.